

GŁOS NARODU

Nr. 32. — ROK XLII.	REDAKCJA, ADMINISTRACJA I Drukarnia, KRAKÓW, UL. ŚW KRZYŻA 11 KONTO P. K. O. WARSZAWA NR. 140.055. — KONTO P. K. O. KRAKÓW, NR. 401.099.			Redakcja niezamówionych artykułów nie zwraca i nie honoruje, listów nieopłaconych nie przyjmuje.							
	PIĄTEK 1 LUTEGO 1935.	Przedpłata wynosi:	<table border="1"> <tr> <th colspan="2">W Krakowie</th> <th>Na całym obszarze Państwa polsk. z przesyłką pocztową</th> <th>Zagranicą</th> </tr> <tr> <td>z noszeniem</td> <td>bez odnośnika</td> <td>5. — zł.</td> <td>8. — zł.</td> </tr> </table>	W Krakowie		Na całym obszarze Państwa polsk. z przesyłką pocztową	Zagranicą	z noszeniem	bez odnośnika	5. — zł.	8. — zł.
W Krakowie		Na całym obszarze Państwa polsk. z przesyłką pocztową	Zagranicą								
z noszeniem	bez odnośnika	5. — zł.	8. — zł.								
TELEFONY: REDAKCJA Nr. 101-90. ADMINISTRACJA Nr. 133-44. Drukarnia Nr. 133-44 i 144-06.				Redakcja przyjmuje strony od godziny 11. do 13.							

Moralność podatkowa

Na marginesie dyskusji budżetowej stwierdza pólurzędowa „Gazeta Polska“, że obciążenie podatkowe ludności jest za wielkie i że „reforma systemu podatkowego“ jest konieczna. Twierdzenie to opiera „Gazeta Polska“ na bardzo rozsądnym postawieniu całej sprawy: — ciężary podatkowe w roku ubiegłym wzrosły. A oto, jak?

PROBLEM I WNIOSKI. — „Budżet Państwa — pisze organ rządu — pozostał bez zmiany. Budżety samorządów i ubezpieczalni krzywe zmalały. A więc obciążenie publiczne w Polsce zmalało? Nie. Wzrosło! Wzrosło dlatego, że w ciągu r. 1934 ceny spadły. Jeśli przyjąć wskaźnik cen z listopada r. 1933 za 100, to tenże wskaźnik dla listopada 1934 r. wyniesie tylko 93. Przewidywana zmniejsza wynosi tedy 7 proc. Obciążenie publiczne zaś nie zmniejszyło się bądź o ułamek procentu. Mówiąc to samo innymi słowami — stwierdzić trzeba wzrost obciążenia publicznego w roku ubiegłym o 5 proc. do 7 proc.“

Stan ten grozi życiu gospodarczemu dalszym zastoje i dalszym ubożeniem społeczeństwa. Coś więc trzeba z tem zrobić. Co? Budżet państwa jest — oświadcza „Gazeta Polska“ z góry — nietykalny. Więc? Więc pozostają opłaty na samorządy i na ubezpieczalnie. „Bez radykalnej rewizji obciążeń publicznych na rzecz samorządów i ubezpieczalni — oświadcza organ rządu — trwała naprawa budżetu Państwowego nie wydaje się możliwa. Z tą prawdą trzeba się pogodzić, trzeba jej spojrzeć prosto w oczy i to co musi być w tym kierunku dokonane, trzeba dokonać jaknajprędzej“.

BUDŻET PAŃSTWA. — Wnioski postawione przez „Gazetę Polską“ nie wydają się nam trafne. Niewątpliwie „rewizji“ podać trzeba obciążenia na rzecz samorządów i na rzecz ubezpieczalni. Ale czy istotnie nietykalnym jest budżet państwa? „Gazeta Polska“ wymienia budżet Min. Spraw Wojskowych. Lecz państwo ściągają podatki nie tylko na obronę granic. Zbiera je także i na inne cele i rozdziela je potem na te inne cele. Czy zawsze na cele konieczności społecznych, państwowych, ogólnych?

Przed paroma miesiącami ujawniono wielką subwencję rządu na rzecz „Związku Pracy Obywat. Kobiet“. Społeczeństwo ma zdecydowany, mianowicie ujemny, sąd o tej organizacji niewieściej, której działalność sprowadzała się dotąd do dwóch objawów: gorszącej kłótni i propagandy „świadomego macierzyństwa“. Subwencja udzielana tej organizacji jest zapewne drobniakiem w porównaniu do globalnej sumy budżetu państwowego. Ale trzeba brać pod uwagę stosunek takich i podobnych subwencji nie tylko do budżetu państwa, ale i do budżetu — poszczególnych obywateli. Co w kategorii państwowego budżetu jest „drobniakiem“, to samo jest ogromem w kategorii budżetu rodziny. Jeśli „Gazeta Polska“ wytyka samorządom „niewłaściwości“ w obciążaniu obywateli, to samorządy, to obywatele mają prawo odwrócić reprimendę i mają prawo zapytać organ rządu: czy nie można kompresji przeprowadzić także w budżecie państwa? Czy nie możnaby poskreślać choćby takich sum, które się subwencjonuje taki ot „Związek Pracy Obywat. Kobiet“? Nie dlatego, by to w sumie dało olbrzymie

oszczędności, ale przede wszystkim dlatego, by na należytych poziomach w oczach obywateli postawić:

MORALNOŚĆ PODATKOWA, o której nam p. min. Zawadzki na komisji budżetowej świeżo mówił. P. minister potraktował to zagadnienie dość jednostronnie... „Społeczeństwo — powiedział — powinno osiągnąć ten poziom moralności, który jest konieczny do koordynacji władz ze społeczeństwem. Podatek, który regularnie płaci swe podatki nigdy nie ma konfliktów z władzami podatkowymi. Konflikt rozpoczyna się, gdy podatek zaczyna zwlekać z zapłatą podatku, albo też w złej wierze zataja swój istotny stan dochodów“.

„Moralność podatkowa“, jak każda inna, polega na związaniu prawem moralnym dwóch stron. Niemoralność podatkowa, to — nie tylko zatajenie dochodów i oszukiwanie skarbu państwa. Może się ona przejawiać także po drugiej stronie, jako — niesprawiedliwość w rozkładaniu podatków i w rozdzielaniu wpływów podatkowych na różne cele, — a także jako nierównomierne traktowanie obywateli przy pociąganiu ich do płacenia podatków.

We francuskiej czytance dla dzieci p. t. „Le tour de la France“ jest opis takiego zdarzenia. Jakiś handlarz podróżuje z dwoma chłopcami po kraju i rozsprzedaje towar. Stanąwszy przed rogatką miejską musi złożyć opłatę za wjazd. Jeden z chłopców dziwi się: — Jesteśmy tacy biedni i jeszcze od nas ciągną pieniądze ludzkie nieznan? ...Odpowiada mu handlarz: — Tak, bo z tych pieniędzy miasto utrzymuje drogi, oświetlenie ulic i t. p.; pieniądze oddane mu teraz wracają do nas w innej formie.

Państwo jest podobne do tego miasta. Nie jest tylko „zakładem użyteczności publicznej“. Nie mniej jednak musi służyć obywatelom. Na tem polega jego moralność. Żeby służyło. I tylko pod tym warunkiem może od obywateli żądać, by i oni służyli państwu. Poprostu musi udowadniać swoim obywatelom codziennie, że to, co mu oddają w formie podatków, wraca do nich, choć w innej formie... Wraca, a nie przepada!

W. Z.

Kupuj tylko
W DROGERJI im. SW. TERESY
STEFANA HYŁY KRAKÓW, WISŁNA G.

mydła, kremy, perfumy, wody kolonjskie, kosmetyki, gabki, galanterja toaletowa, zioła, chemikalia i t. d.

TOWAR W WIELKIM WYBORZE. NAJLEPSZEJ JAKOŚCI.

Ceny niskie. Ceny niskie.

Senat obradował tylko 20 minut.

Warszawa, 31. 1. (Telef.) Obrady Senatu trwały wogóle 20 minut. Po co właściwie Senat zwoływano, niewiadomo. Na początku posiedzenia marszałek zawiadomił senatorów, że senator Jan Kollataj-Szrednicki zrzekł się mandatu. Był on tylko „na“ na posiedzeniu konstytucyjnym Senatu, na którym złożył słobowanie. Po referacie senatora Rollego przyjęto ze zmianami ustawę o zapobieganiu chorobom, bez debaty przyjęto następnie ustawę o oznaczaniu wagi ładunków okrętowych i ustawę o przyznaniu obywatelom Warszawy praw państwowych.

Pod hasłem olbrzymiej ilości białych towarów i niezwykle niskich cen! —

Zapraszamy na **BIĄŁY TYDZIEŃ** W DOMU TOWAROWYM „GLOBUS“ Sp. z o. o.

Sensacyjna dekoracja w wnętrzu magazynu! Zakupiony towar obniżamy bezpłatnie!

Oszczędzacie pieniądze kupując u nas w „BIĄŁYM TYGODNIU“ — KRAKÓW, RYNEK GŁ. 31.

Polowanie w Białowieży skończone.

Warszawa, 31. 1. (Telef.) P. Prezydent Rzplitej powrócił we środę do Warszawy, a dziś wyjechał do Wisły. Premier Goering przybył do Warszawy dziś po południu i ma odjechać do Berlina. P. Goering został dłużej w Białowieży, by upolować wilka. Towarzyszył mu tam ambasador Rzeszy von Moltke. Istotnie udało się p. Goeringowi zastrzelić wilka. Po powrocie z Białowieży p. Goering był gościem ambasadora niemieckiego i wziął udział w śniadaniu, w którym uczestniczyli członkowie rządu polskiego.

Wierem nastąpi już niebawem w Czarnkowie, jako pogranicznej miejscowości, dogodnej dla obu stron. Zjazd powyższy ustalono rzekomo w czasie obecnej wizyty min. Goeringa.

Spotkanie w Czarnkowie?

Paryż, 31. 1. (Tel. wł.) Prywatne doniesienia z Warszawy brzmią w ten sposób, że spotkanie marsz. Piłsudskiego z kancl. Hl.

Min. Goering w Belwederze

Warszawa, 31. 1. (Telef.) Premier Goering był przyjęty w godzinach wieczornych w asyście ministra Becka przez marsz. Piłsudskiego, wieczorem odjechał do Berlina.

Warszawa, 31. 1. (Telef.) Duże zainteresowanie budzi piątkowe posiedzenie Komisji Spraw Zagranicznych Sejmu, na którym wystąpi min. Beck. Słychać, że zaraz po przemówieniu odbędzie się dyskusja.

Czy możliwe jest obniżenie budżetu.

Warszawa, 31. 1. (Telef.) Dużą sensację wywołał artykuł „Gazety Polskiej“, omawiający budżet i stwierdzający, że dalsze ograniczenia w nim są fizyczną niemożliwością. Oszczędności muszą być przeprowadzone przez rewizję obciążeń publicznych na rzecz samorządów i ubezpieczeń społecznych.

B. B. przeciw daninie szkolnej.

Warszawa, 31. 1. (Telef.) Na posiedzeniu Komisji Budżetowej ogromną sensację wywołało wystąpienie posła Miedzińskiego, który zaproponował skreślenie pozycji 18 milionów zł. w dochodach Ministerstwa Oświaty pod nazwą danina szkolna. Rząd zastrzegł sobie możność pokrycia niedoboru w granicach owych 18 milionów zł., na które przewidziana była danina szkolna i wskazał w odpowiednim momencie inne środki pokrycia tych wydatków. Drugą sensacją było wystąpienie posła Hojnyńskiego (reprezentant Lewiatana) przeciwko „Czasowi“ za artykuł pod tytułem „Dyskusja budżetowa“, gdzie źle zinterpretowano jego słowa.

nich daleko, a często nie umiając ani pisać, ani czytać. Wieśniak, który zapłacił a nie może się bronić i musi płacić drugi raz ma wrażenie że jest

Posel Czapiński z PPS zauważył na to: „Czas“ popadł w twórczą opozycję.

Następnie poseł Miedziński wygłosił referat generalny. Podnosił on wielkie sukcesy rządu w polityce finansowej i walutowej, co umożliwiło zlikwidowanie obiegu dolara w Polsce. Zaufanie do złotego jest powszechne. — Mówca akcentuje politykę kredytową rządu, pochwala politykę odroczeniową w rolnictwie i przechodzi do spraw ściśle budżetowych, podnosząc, że dochody i wydatki w budżecie projektowane były realnie, co stanowi dobry prognostyk na przyszłość. P. Miedziński wylizował następnie zastrzeżenia, którym chciał dać wyraz, uważając, że to jest jego prawem i obowiązkiem jako przedstawiciela obozu współpracy z rządem. Referent oświadcza się przeciwko nowym podatkom i automatycznemu podwyższaniu dawnych podatków, gdyż takie metody powiększyłyby tylko zaległości podatkowe, a gdyby nawet dały efekt materialny, spowodowałyby zniszczenie wiele warsztatów pracy, a państwo potrzebuje przecież płatników podatkowych i za 10 i za 100 lat. Należy znaleźć drogę do skoordynowania działalności administracji skarbowej i skończyć z wypadkami żądania tegoż podatku po trzy razy. Mówca cytuje przykłady z Wilna, ojczyznystego miasta ministra skarbu i apeluje równocześnie do wiceministra skarbu Stanisławskiego, który zna życie i warunki gospodarze, aby przyczynił się do usunięcia tych niedogodności. Działło to bowiem ujemnie zarówno na autorytet urzędów jak i na psychologię płatników zwłaszcza wieśniaków, którzy z natury rzeczy naitrudniej mogą sobie poradzić z urzędami, mieszkając od

ZWIERZĘCIEM, TROPIONEM W DŻUNGLI PODATKOWEJ.

Dalej p. Miedziński dowodzi, że należy bronić kieszeni ipodatnika w ten sposób, ażeby zmniejszyć ciężary samorządowe i socjalne, wreszcie mówiąc o pokryciu deficytu wyraził pogląd, że rynek nasz dojrzał do wewnętrznych operacji kredytowych. Pokrycie deficytu drogą tych operacji jest stanowczo lepsze, aniżeli jakiegokolwiek obciążenie podatkowe.

W kołach poselskich w związku z tem oświadczeniem generalnego referenta budżetowego wyrażano przekonanie, że oświadczenie p. Miedzińskiego jest zapowiedzią nowej polityki wewnętrznej.

Tragiczne zajście w Warszawie.

Warszawa, 31. 1. (Telef.) Minionej nocy u zbiegu ulic Kruczej, Mokotowskiej i Pięknej w cukierni Matkowskiego była obecna Stanisława Pecowa i Janusz Szwankowski, student Politechniki Warszawskiej, mistrz pływacki Warszawy. W pewnej chwili do cukierni wpadł mąż Pecowej — Władysław Pec, współpracownik administracji oddziału warszawskiego „IKC.“ i zażądał wyjścia ich obojga na ulicę. Na ulicy Pec strzelił naprzód do żony, którą zranił w rękę, potem czterema kulami zabił Szwankowskiego, a wreszcie popełnił samobójstwo. Okazuje się, że Szwankowski znał się z Pecową jeszcze z czasów zawodów pływackich i wówczas nawiązały się między nimi bliższe stosunki.

Akademickie zawody w Rabce.

Rabka. (PAT.) W ostatnich dwu dniach spadł tu obfity śnieg, pokrywając całą Rabkę i okolice grubą warstwą śniegu. Z okazji międzynarodowych akademickich zawodów narciarskich nastąpi liczny zjazd gości.

O czym piszą inni?..

Propaganda bolszewizmu przez kino.

„Nowiny Codzienne” (Warszawa) zwracają uwagę na zalew Wołynia filmami sowieckimi.

„Powodzenie filmów sowieckich na Wołyniu — piszą „Nowiny” — jest rzadko spotykane, a frekwencja w kinach graniczy wprost z masowym obłędem. Widownię wypełniają w pierwszym rzędzie typy, jakie w kinie albo wogóle, albo rzadko się spotyka. Jak pielgrzymki wiernych do cudownego miejsca ciągną z sąsiednich wsi i miasteczek tłumy ludności, żadnej bolszewicko-okranawego widowiska.

Zapytajmy, kto za propagandę tę płaci?... Tylko my!... Jest ktoś, kto potrafi okoliczność tę bardzo umiejętnie wykorzystać i obsadza za pośrednictwem swych agentów calendarium nawet najmniejszych kin, szczególnie na kresach wschodnich, częstokroć ze szkoda dla filmów polskich. Są to niby podążnięcia handlowe, za którymi — rzecz prosta, — kryje się zupełnie inny cel. Niema filmu sowieckiego bez mniej lub więcej jawnych pierwiastków agitacyjnych... Lecz to mało! Do każdego filmu sowieckiego dochodzi specjalny dodatek, ilustrujący całkiem jawnie, że najidealniejszym ustrojem jest ustroj bolszewicki. A publiczność potwierdza to frenetycznymi oklaskami na widowni... Czy ten kult, to jawne uwielbianie wrogiemu nam ustroju ma się dokonywać za aprobatą i tolerancją władz?..

Co wart „demokratyzm” socjalistów!

„Robotnik”, upomniany przez żydowski „Nasz Przegląd”, że nie popiera „postępu”, a pomaga „reakcji”, zaczyna się — poprawiać. Pisze dytyramby pochwalne na cześć — Meksyku i „socjalistycznego” wychowania w szkole meksykańskiej... Przytacza słowa min. oświaty, że szkoła socjalistyczna w Meksyku będzie

„ośrodkiem akcji przeciw fanatyzmowi, grzechom i ranom społecznym i systemom wyzysku, podtrzymującym nędzę i ciemnotę. Znaczący to, że nowa szkoła będzie zaczepna, że stosować będzie bezlitosną krytykę względem wszystkich form niewoli materialnej i duchowej, prowadzącej do zwyrodnienia i zniszczenia godności ludzkiej”.

Są to frazesy, za którymi kryje się prostu bezbożnictwo... „Robotnik” chwali tę szkołę i wszystkie metody, przy pomocy których rząd Meksyku prowadzi „socjalistyczne wychowanie”. To nas skłania do jednej uwagi: „Robotnik” lubi „wołać ludu” przeciwstawiać „dyktatorskim” zachciankom. Ale to w Polsce. Natomiast uważa, że socjaliści w Meksyku nie potrzebują liczyć się z „wołać ludu”, że im wolno bić i mordować tych, którzy sobie nie życzą bezbożnictwa w szkole!... Tyle wart „demokratyzm” socjalizmu!

Zydzi i pornografja.

Wiedeński korespondent żydowskiej „Chwili”, Dr. Sz. Wolff, pisze, że w Wiedniu grano w jakimś podrzędny teatrzyku „ordynarnie pornograficzna” sztukę. Wreszcie urzędnik policji położył kres zgorzeniu i zaarrestował cały teatr, od dyrektora począwszy.

„Dobre bezcenzuralne czasy dla filmu i teatru — ubolewa p. Wolff — kończą się już w Austrii. Niedawno uchwała Rada Ministrów na swoim posiedzeniu już w najbliższej przyszłości wprowadzić cenzurę prewencyjną dla wszystkich sztuk teatralnych i filmów. Zwłaszcza w filmie jest to rzecz bardzo przykra gdyż nigdy niewiadomo, czy ten lub ów film, (który jak zwykle masę pieniędzy kosztował) z tego czy owego powodu nie zostanie zakazany. Komunikat Rady Ministrów dodaje wprawdzie, że przy produkcji każdego filmu może na życzenie zostać postawionym do dyspozycji doradca rządowy, ale to jest znowu o tyle niemile, że przypomina aż nadto mocno i przykro berlińskie praktyki Goebbelsa. Ta cenzura będzie miała naturalnie w pierwszym rzędzie umoralniający charakter, gdyż o tem, by w Wiedniu produkowano np. filmy treści wyrotowej, albo rewolucyjnej rzecz jasna w danych warunkach mowy być nie może. Ale „moralne” będą wiedeńskie filmy musiały być, jak są niemi nazistyczne. I o dekolcie bobaterki, o scenie poculunkowej, o tem, czy wolno się w negliżu pokazywać publiczności

Mussolini w obronie niepodległości Austrii

Niejako w przeddzień wyjazdu przedstawicieli Francji (premiera Flandina i min. spraw zagr. Laval) do Londynu wystąpił premier Włoch B. Mussolini na łamach paryskiego „Journalu” ze znamennym artykułem na temat dziejowego posłannictwa Austrii. Problem ten ma szczególne znaczenie dla Włoch, a kierownik tego państwa daje mu obecnie bardzo znamienne ujęcie.

Mussolini stwierdza na wstępie, że Austrija jest państwem germańskim tak samo jak np. Prusy. Nie oznacza to atoli, że sposób życia Niemców austriackich nie jest pod wieloma względami całkowicie odmienny od pruskiego. Austrija ma do spełnienia dwa zadania dziejowe: 1) ma być łącznikiem między narodem niemieckim i cywilizacją nadnadrzańską, 2) jest ostoją katolicyzmu. Austrija musi chronić tę kulturę niemiecką, która przez zetknięcie z łacińską przybrała charakter bardziej humanitarny. W tym samym stopniu ważnym czynnikiem jak wspólność mowy między Austrią i Niemcami jest również wspólność wiary między Austrią i Włochami.

Powyzszą enuncjację Mussoliniego omawia obecnie „Germania” podkreślając, że wyurzenia osobowości takiej, jak Mussolini, z natury rzeczy posiadają poważne znaczenie. Ale właśnie ze stanowiska katolickiego wyraża to pismo swoje zdumienie, że tak światły człowiek posługuje się „ogólnikami”, mającymi charakter czysto propagandowy, a niezgodnymi (?) z rzeczywistością.

„Nie możemy — powiada „Germania”, podporządkowana dzisiaj całkowicie hitleryzmowi — zgodzić się na tezę, że katolickie Niemcy rozpoczynają się dopiero na południu od linii Lindawa—Passawa. Czyż p. Mussoliniemu — pyta — nie jest wiadomem, że trzecią część obywateli Niemiec stanowią katolicy? Że w katedrach Kolonii, Bambergu, Hildesheimu albo w kościele św. Jadwigi w Berlinie równie gorące modły wznoszą się do Boga jak np. w wiedeńskim tumie św. Szczepana? Dzisiaj jest rzeczą modną łączenie katolicyzmu z rasą łacińską i też rasie przypisywać zalety szczególnego humanitaryzmu i chrześcijańskiego światopoglądu. Nie jest tak sprzeczne z ideą katolicyzmu, obejmującego wszystkie narody jak wiązanie go z pewną kulturą i z pewną rasą. Jeżeli włoski premier stosuje pewne porównawcze, to niech nie bierze nam za złe, że my przypomnimy niektóre nowsze fakty z historii jego kraju i wogóle państw łacińskich. Wynik takiego przeglądu bynajmniej nie będzie bar-

dziej pochlebny dla narodów romańskich, niż dla rzekomo barbarzyńskiej przeszłości Germanów, którzy przecież stworzyli coś tak wielkiego jak pierwsze święte państwo niemieckiego narodu. Czy to tak dawno temu, kiedy to katolicyzm włoski traktowany był przez małoski rząd włoski nie po chrześcijańsku i nie humanitarnie? Sam faszysta dopiero po długim wahaniu przyjął zasady układu laterańskiego. Nie potrzeba też przypominać metod francuskiego laicyzmu, hiszpańskich marksistów, a przedewszystkiem rządu meksykańskiego, aby dojść do przekonania, że my dzisiaj jednak czasem jesteśmy lepszymi ludźmi. Wszystko, co ziemskie, jest niedoskonałe i nie

mamy (Niemcy) niewątpliwie powodu, aby się chełpić po faryzejsku. Ale możemy od innych narodów i ich najwyższych przedstawicieli oczekiwać, aby nam po mentorsku nie zarzucali tego, czego sami życiem swem nie dowiedli”.

Zagadnienie postawione przez Mussoliniego przenosi „Germania” na teren niewłaściwy. Mussolini nie twierdzi, że tylko rasa łacińska godnie reprezentuje katolicyzm, a „Germania” ma rację wypominając hiszpańskie i meksykańskie zbrodnie. Mussolini natomiast stwierdza, że Austrija ma prawo do niepodległości jako bastion katolicyzmu, i tego nie zmienia fakt, że katolicy są i w Rzeszy i nawet, że stanowią jedną trzecią jej ludności. Ale to jest niewygodne dla „Germanii”, która najwidoczniej opowiada się za zaborem Austrii przez Rzeszę.

Delegat Apost. do wiernych Meksyku.

Prasa zagraniczna podaje list pasterski delegata apostolskiego na Meksyk, arcybiskupa Leopolda Ruiz y Flores, bawiącego na wygnaniu w Texas (Stany Zjedn.). List ten stoi w związku z zatargiem, który niedawno rozgorzał w Meksyku w sprawie „socjalistycznego wychowania” w szkole państwowej. Zawiera ogólne wskazania dla katolików Meksyku i pouczenia, jak się mają zachować w tych trudnych niezmiernie chwilach. Na przytoczenie zasługuje zakończenie listu; podaje bowiem te praktyczne zasady postępowania. Skupia je arcybiskup Ruiz y Flores w cztery punkty.

„1) Żadnej świeckiej władzy nie przyznaje Kościół prawa zakazywania tego, co Kościół uważa za konieczne dla dobra duszy; z tego względu nie jest nikomu poddany w sprawach duchowych. W sprawach zaś dotyczących się ustroju politycznego Kościół będzie pierwszym w poparciu władzy, dopóki ta władza nie przekroczy swoich granic.

2) Że Kościół ma misję pielęgnowania cywilizacji, że jest matką wolnych narodów, musi uświadomić swoje dzieci i zwrócić ich uwagę na to, iż spoczywa na nich obowiązek pracować ofiarnie na rzecz wolności Meksyku, przy pomocy wszystkich sił i środków, o ile te zostają w granicach niezmiennych praw moralności i sprawiedliwości.

3) Ani obawa, ani złe pojęta miłość dóbr doczesnych nie może zaciemniać światła sumienia do tego stopnia, by się katolicy narażali na niebezpieczeństwo zaparcia się lub utraty wiary. Dlatego winni wiedzieć, że im nie wolno należeć do „Narodo-

wo-Rewolucyjnej Partji”, ponieważ partja ta jest otwarcie ateistyczną. Nie mogą być członkami masonerii. Pomijając już fakt, że masoneria jest tajemnym stowarzyszeniem potępionem przez Kościół i we wszystkich krajach przez Kościół zakazanym, masoneria jest przyczyną prześladowania, w którym żyjemy, i przyczyną prawie całego nieszczęścia narodowego. Członkowie „Narodowo-Rewolucyjnej Partji” i masonerii nie mogą przystępować do Sakramentów, o ile nie wyrzekną się tych błędów.

4) Wszystkie metody, których mają katolicy używać dla spełnienia swoich obowiązków i osiągnięcia wolności, nie przyniosą pożytku, jeśli są związane z grzechem, — jeśli nie są związane z Bogiem, — jeśli nie uwzględniają miłości bliźniego w stosunku do braci, a szczególnie w stosunku do kapłanów, prześladowanych, i tych wszystkich, którzy wśród niezliczonych trudności po bohatersku walczą, aby kraj ratować przed postępującym zalewem, — jeśli nie przyjmują Sakramentów św. jak najchętniej, — jeśli się nie modlą z pokorą, wiarą czynną i ufnością bez granic, — jeśli nie spełniają prawdziwych dzieł miłości bliźniego”.

W Moskwie zmarł

zastępca przewodniczącego Rady Komisarzy Ludowych, Kujawszew. Przyczyną nagłej śmierci była skleroza serca.

Przy zamawianiu pojedynczych egzemplarzy „Głosu Narodu” należy równocześnie nadesłać 20 gr. za każdy numer dziennika i opłatę pocztową 10 gr od egzemplarza.

Trzeci morderca kapturowy ukrywa się w Gzeczach?

Zbrodnia, popełniona onegdaj koło Pragi na osobie inż. Formisa w dalszym ciągu niepokoi opinię publiczną. „Narodni Listy” podają dalsze szczegóły, przy czem stwierdzają następujące fakty:

Zbrodnia w hotelu „Zahorzi” dokonana została przed godz. 11 w nocy. Ślady krwi na chodniku wskazują, że także jeden ze sprawców został ciężko ranny. Jest nim trzeci zamachowiec — wedle paszportu Schubert. Stwierdzono dalej, że samochód uwożący zbrodniarzy po ich czynie przybył do miejscowości Lobosice o godz. 1-iej w nocy, do punktu granicznego koło Podmokłych, zdążył atoli dopiero o godz. 4-tej nad ranem, chociaż na przebycie drogi Lobosice—Podmokły potrzeba conajwyżej 1 godziny. Z tego wynika, że zamachowcy gdzieś w drodze zatrzymali się przez dwie godziny i w tym czasie „zabezpieczyli” ranego towarzysza w miejscu niewątpliwie zakampanym. W tym kierunku winno pójść teraz śledztwo i znaleźć kryjówkę hitlerowską w tym obszarze pogranicznym.

Czeska opinia publiczna śledzi z prawdziwym zainteresowaniem przebieg śledztwa, a władze odmiennie od zwyczajowej praktyki w podobnych wypadkach prowadzą dochodzenia niejako jawnie, dozwalając na ujawnianie w prasie wszelkich szczegółów i poszlak, które mogłyby doprowadzić do wykrycia sprawców.

Na podstawie rewelacji „Narodnich Listów” przeszukuje się też obecnie przy-

ległe miejscowości w okolicy Pragi. Jeżeli bowiem jeden z uczestników zbrodni został tam gdzieś ukryty, to niewątpliwie stało się to przy jakiejś „miejscowej” pomocy. Podkreślić należy, że przestrzeń Lobosice—Podmokły jest obszarem o przewadze ludności niemieckiej, która holduje ideologii hitlerowskiej.

Zbrodnia, popełniona w hotelu „Zahorzi” odsłoniła z drugiej strony fakt istnienia na obszarze Czechosłowacji tajnej stacji radiowej, co komplikuje sprawę, w sposób nieprzyjemny dla władz czeskosłowackich. Ze strony niemieckiej podniesiono mianowicie zarzut, że Czechosłowacja nie tylko udzieliła azylu emigrantom socjalistycznym z Niemiec, ale tolerowała u siebie wrogą propagandę tych żywiołów i nie zapobiegła zainstalowaniu prywatnej stacji radiowej, co sprzeczne jest z odnośnymi konwencjami. Pośrednio ma to być jakby usprawiedliwieniem samosądu, który tak krwawo rozegrał się krytycznej nocy.

Od piątku dn. 25 stycznia w kinoteatrze „UCIECHA”

Niezapomniana „Csibi” — rozkoszna „Marika” z filmu „Wiosenna parada”

FRANCISZKA GAAL w swej najlepszej kreacji — stanowiącej prawdziwy popis werwy, humoru i nieporównanej gry w filmie

WERONIKA Gruss und Kuss — Weronika.

film wytwórni wiedeńskiej — w języku niemieckim. — Reżyser: Karol Boese, muzyka i piosenki: K. Schwabach. W filmie występuje para znakomitych artystów komików

Paweł Hörbiger i Otto Wolburg.

kinowej będzie w przyszłości decydował jakiś Hofrat!..

Znamienne jest to ubolewanie żydowskiego dziennikarza, że rząd austriacki zwalcza pornografię i niemoralność.

Na ziemiach Ryplitej.

„Marianum“ akademickie we Lwowie.

Mysł, rzucona przez O. Mirka T. J., by stworzyć we Lwowie Dom sodalicyjny „Marianum“ dla akademików z czterech wyższych uczelni jest bliską realizacją. W ciągu dwóch lat od założenia Towarzystwa D. S. „Marianum“ ofiarowano na ten cel: 1) willę przy ul. Ostrołęckiej na dom sodalisów studentów politechniki, 2) kamienicę dwupiętrową przy ul. Pijarów na dom sodalisów studentów medycyny, 3) kilkanaście tysięcy złotych, w czem pierwszy tysiąc złożył ze swych drobnych oszczędności ostatni żyjący oficer z powstania styczniowego. Sodalisy Marianus, niedawno zgasty śp. Teofil Pindelski-Benikowski.

Ale ognisko wszechstronnej, zbożnej działalności Sodalicyj Marjańskich w tak rozległym mieście, jak Lwów nie da się zamknąć w ścianach jednego domu, gdyż przejawy tej działalności z natury rzeczy wymagają nie jednego, lecz kilku, nieraz odległych od siebie obiektów.

Muszą zatem powstać w ramach „Marianum“: 1) bursy dla zamiejscowej młodzieży sodalicyjnej szkół średnich, 2) domy akademickie sodalicyjne, męskie i żeńskie z taniemi mieszkaniami, domy w których młodzież akademicka miałaby możliwość wieść życie religijne, towarzyskie, a jednocześnie skupione na nauce i poważnej pracy nad sobą dla chwały Boga i dobra Polski, 3) oratorium — kaplicę dla ogółu młodzieży akademickiej.

Przy energicznym wysiłku Zarządu Towarzystwa Domu Sodalicyjnego „Marianum“, przy ofiarności mieszkańców Lwowa, na Kresach Rzeczypospolitej stanie twierdza wiary dobrych obyczajów, naukowej pracy, strażnica polskiego ducha: „Marianum“, dla dobra młodzieży akademickiej lwowskiej. (KAP).

Rzucił krucyfiksem w sądzie i uległ paraliżowi.

Przed niedawnym czasem okręgowy sąd w Łodzi rozpatrywał sprawę K. Zwierzchowskiego, oskarżonego o oszukanią grę w karty. W czasie rozprawy Zwierzchowski po ogłoszeniu wyroku skazującego, chwycił ze stołu sędziowskiego krucyfiks i rzucił nim w członka kompletu sędziowskiego. Gdy posterunkowy policji oraz woźny sądowy przytrzymali awanturnika, rzucił on krucyfiksem o podłogę, rozbijając go na kawałki. W tych dniach odbyła się rozprawa apelacyjna. Do sądu Zwierzchowski przyniósł dwóch posterunkowych. Okazało się, iż po rozprawie w sądzie okręgowym dokonał on profanacji krzyża, tknął go w wzięciu paraliż. Kolektwo Zwierzchowskiego wywołało wielkie wrażenie na zebranych w sali publiczności, która komentowała wypadek przestępcy jako karę Bożą.

Tajemnicze morderstwo na osobie dyrektora gimn.

W Zduńskiej Woli koło Łodzi dwaj zamaskowani mężczyźni wtargnęli do mieszkania dyrektora gimnazjum im. Kazimierza Wielkiego, Biegańskiego i wystrzelami z rewolwerów pozbawili go życia. Morderstwo zostało popełnione w oczach żony i dwojga dzieci śp. Biegańskiego. Bandytom udało się zbiec.

ZACHLOROFORMOWALI KOBIECĘ I SKRADLI JEJ PIERŚCIONEK. E. Henrykowska, mieszkanka Łodzi zameldowała policji, iż ograbiona została z trzech pierścionków brylantowych, wartości 4.500 zł. Rabunek odbył się w dość osobliwych okolicznościach. Oto na ulicy podszedł do niej jakiś mężczyzna i zapytał, czy nie wie, gdzie się w pobliżu znajduje sklep jubilerski. W tym momencie podszedł jakiś osobnik, ubrany w chałat i jar mulkę, oświadczając, iż jest jubilerem, nie zna języka polskiego i prosi, by zatrzymana podjęła się roli tłumaczki. Henrykowska zgodziła się oddać nieznanemu tę przysługę, poszli więc wszyscy do bramy i wtedy osobnik w ubraniu europejskiem przytknął nagle siłą chustkę z chloroformem do twarzy kobiety. — Henrykowska straciła przytomność a gdy się ocknęła, nie było już rabusiów, a na ręce — cennych pierścionków.

ZA ZRABOWANIE ZŁ. 1.50 PÓLTORA ROKU WIEZIENIA. Przed sądem przysięgłych w Czortkowie toczył się proces rabunko wy Wasyla Buldiaka, oskarżonego o dokonanie napadu rabunkowego na woźnicę Pawła Sorobaja. Osk. Buldiak wyskoczywszy z lasu krytycznego dnia z okrzykiem „stój!“ zastrzelił Sorobaja, poczem pod groźbą zastrzeżenia zrabował mu jednego złotego i 50 groszy, nie zwracając uwagi na błagania woźnicy, że pieniądze te są mu potrzebne na chleb i podkucie konia. — Sprawcę napadu skazał sąd na półtora roku więzienia.

Kłęska powodzi w południowej Bułgarii i Tracji.

Poziom rzek, które wylały w Tracji w okolicach Adrianopola, powoli obniża się. Nawiazana już została komunikacja z kilkoma wsiami, które całkowicie były odcięte od świata. Naprawa linii kolejowej, idącej ze Stambułu na zachód, uszkodzonej przez powódź, potrwa około miesiąca. Częściowe uruchomienie komunikacji kolejowej spodziewane jest najwcześniej za dwa tygodnie. Do tego czasu komunikacja dla pasażerów, jadących z Europy lub do Europy odbywać się będzie autobusami od granicy bułgarskiej do Adrianopola.

W Stambule nie otrzymano od trzech dni żadnej poczty zagranicznej.

Południowa część Bułgarii — a szczególnie miasto Haskowo — uciepiała wskutek powodzi. Wiele domów zostało zniszczonych a znaczna ich liczba uległa poważnemu uszkodzeniu tak, że mieszkańcy będą musieli je opuścić. Szczególnie ucierpiał składy tytoniu, które znajdują się w niżej położonej części miasta. Jedna z wiosek, leżąca w pobliżu miasta Haskowo, została odcięta zupełnie od świata. Ofiar w ludziach dotychczas nie zanotowano.

Schronisko na najwyższym w świecie wzniesieniu.

Turystyka i alpinistyka w Sowietach stoją na wysokim poziomie. Liczne zdobycze alpinistyczne w górach Kaukazu i na

Pamirze należy zaliczyć do poważnych wyczynów w tej dziedzinie. Ośrodkiem zainteresowania w górach Kaukazu, gdzie szczyty wznoszą się przeważnie ponad 4.000 metrów, jest najwyższe wzniesienie w Europie, Elbrus, liczący 5629 metr. (Montblanc 4810). Wyjście na Elbrus jest technicznie łatwiejsze niż na Montblanc, z powodu jednak wielkiej wysokości, więcej wyczerpujące. Wyprawy na Elbrus przedsiębrano dotychczas zwykle od strony północnej pasma kaukaskiego z miejscowości Adelsu w dolinie Baksan. Pochłaniało to jednak wiele czasu i zdawało tu turystów na łaskę i niełaskę warunków atmosferycznych. Przeszkody te usuwa teraz schronisko wybudowane na przełęczy elbruskiej na wysokości 5.220 metrów. Jest to chała najwyżej położona na całym świecie. Otwarcie schroniska odbyło się w ubiegłym roku, a o tej uroczystości czytamy dokładne opisy w dziennikach sowieckich.

SPARALIZOWANY ZE STRACHU PRZED KONTROLĄ. Na rynku Tyszkiewiczowskim we Lwowie wydarzył się wypadek, który wywarł na wszystkich straganiarzy przynębiające wrażenie. W czasie kontroli patentów w straganach, jeden ze straganiarzy, niejaki Hirsz Cieśla, nie mając jeszcze nowego świadectwa przemysłowego na rok 1935, tak się przejął niespodziewaną kontrolą, że padł na ziemię nawpółprzytomny. Wezwano lekarza, który stwierdził, że Cieśla został sparaliżowany. W stanie ciężkim przewieziono go do szpitala.

UCIECZKA OSKARŻONEGO Z SĄDU. Jeden z oskarżonych w rozpatrywanym obecnie przez Sąd Okręgowy w Warszawie procesie o fałszowanie książeczek oszczędnościowych PKP. Bienias, odpowiadający z wolnej stopy, wydał się z sali sądowej na ulicę i zbiegł w niewiadomym kierunku, wsiadłszy do przejeżdżającej taksówki. Wszczęty pościg nie dał narazie rezultatu. Sąd odroczył w tych warunkach dalsze rozpatrywanie sprawy.

14-LETNI ZADUSIŁ 9-LETNIEGO. — Sprawa o morderstwo, popełnione przez 14 letniego chłopca na 9-letnim malcu, rozegrana się niebawem w sądzie okręgowym w Warszawie Na ławie oskarżonych zasiadzie Jan Balicki, syn włościanina z okolic Żyrardowa, pozostający pod zarzutem uduszenia paskiem syna sąsiada. Zbrodnia była dokonana po kłótni o gołębie, w odludnym zagajniku.

Władze śledcze dokonały za pośrednictwem lekarzy badania co do pożyteczności Balickiego. Wynik wypadł niekorzystnie dla młodocianego mordercy. Uznano go za odpowiedzialnego przed sądem i rozprawa odbędzie się 25 lutego.

W otwarciu schroniska, oprócz sowieckich alpinistów, wzięli udział także liczni goście zagraniczni, przedstawiciele obcych towarzystw turystycznych. Przy tej okazji koleje sowieckie zorganizowały nadzwyczajne pociągi z odległych nawet stron w góry Kaukazu. Pogoda w dniu otwarcia schroniska nie dopisała. Dojście do schroniska utrudniała śnieżna wichura i mróz 18-stopniowy. Z trudem odnaleziono chałę, skrytą prawie zupełnie pod powłoką śniegu. Otwarcie schroniska, którego gospodynią jest Niemka z Wiednia, odbyło się w prosty sposób. Pewien sowiecki inżynier przedstawiciel towarzystw turystycznych wyostał się na dach i zatknął tam chorągiew. Po krótkim pobycie w schronisku, uczestnicy zrezygnowali z wyprawy na Elbrus, wylaniający się tuż nad schroniskiem i ruszyli przy sprzyjającej już pogodzie w drogę powrotną. Właściwa uroczystość otwarcia schroniska odbyła się w Adelsu w lesie przy ognisku obozowym. Po okolicznościowych przemówieniach, najstar-

szemu alpinistcie, który wyszedł na Elbrus, wręczono rzeźbę tej góry. Był nim prof. Olbrich z Wiednia. Następnie miejscowa ludność, w narodowych strojach, popisywała się tańcami i pieśniami, które są odzwierciedleniem zwyczajów wojowniczych plemion kaukaskich. R. P.

Z całego świata.

W dniu patrona dziennikarzy.

W dn. 29. I. z okazji święta św. Franciszka Salezego, patrona dziennikarzy, w rzymskiej bazylice N. Serca Jezusowego przy zgromadzeniu księży Salezjanów O. Rinaldi T. J., dyrektor czasopisma „Civiltà Cattolica“, odprawił uroczystą Mszę św., w której wzięli udział bardzo liczni przedstawiciele prasy włoskiej i zagranicznej. Podobne nabożeństwo odprawiono również w kościele parafialnym Miasta Watykańskiego. W nabożeństwie tem wzięli udział wszyscy dziennikarze i współpracownicy publikacji watykańskich. (KAP).

300-lecie Akademii francuskiej.

W tych dniach — jak już donosiliśmy — Akademia Francuska obchodzi uroczyste 300-setną rocznicę swego istnienia. W związku z tem warto przypomnieć, w jaki sposób doszło do założenia tej znanej ogólnie instytucji. Oto kardynał Richelieu, pragnąc wsiąść imię literatury francuskiej, postanowił na dać dekretem króla Ludwika XIII z 29 stycznia 1635, prywatnym zebraniem literatów w domu Valentinea Couerit, cechę stałej instytucji. Naczelnym zadaniem Akademii miało być wówczas oczyszczenie i ustalenie języka francuskiego oraz wydanie wielkiej encyklopedji. Akademików jest zawsze czterdziestu. Nominacja więc nowego „nieśmiertelnego“ następuje tylko wówczas, gdy opróżni się miejsce po zmarłym.

W Hiszpanji silne mrozy.

W Hiszpanji w dalszym ciągu panują silne mrozy. Zanotowano już liczne wypadki śmierci wskutek zamarznienia. Komunikacja kolejowa na kilku liniach została całkowicie przerwana wskutek wielkich zasp śnieżnych. Utrzymanie ruchu pociągów w ramach rozkładu jazdy, szczególnie w północnej Hiszpanji jest zupełnie niemożliwe.

100 tubyleców w zaspach śnieżnych Atlasu.

Cztery samochody z tubylecami utknęły w drodze z Marakesz w śniegach Atlasu i pozostają tam od dwóch dni. Według krążących pogłosek, ze 100 tubyleców 8 zmarło. Został wysłany spieszenie oddział ratowniczy.

Najszybszy kontrtorpedowiec należy do Francji.

W Lorient we Francji odbyły się próby kontrtorpedowca „La Terrible“, wybudowanego w warsztatach okrętowych w Caen. — Kontrtorpedowiec osiągnął szybkość 45,5 węzłów na godzinę, co jest rekordem światowym dla statków tej kategorii. Poprzedni rekord, ustanowiony przez kontrtorpedowiec „Casard“ wynosił 43 węzły.

SPRAWA KANONIZACJI BŁOG. TOMASZA MOORE I BŁOG. JANA FISCHERA. W dn. 29. I. Ojciec św. zrana nie udzielał zwykłych audjencji, rezerwując ten czas na posiedzenia św. Kongregacji Obrzędów poświęcone sprawie kanonizacji błog. Tomasza Moore i błog. Jana Fischera. Obrady, w których wzięło udział dziesięciu kardynałów i 22 konsultantów i członków Kongregacji, trwały przeszło trzy godziny. Komunikatu o wynikach procesu nie ogłoszono, wiążąc ostateczne załatwienie sprawy z decyzją Ojca św. Decyzja ta prawdopodobnie będzie przychylną. (KAP).

WYBUCH W KOPALNI HISZPAŃSKIEJ. W jednej z kopalni w Barnelo niedaleko Palencia w Hiszpanji nastąpił wybuch, który spowodował zawalenie się sztolni. 10 górników zostało zasypanych ziemią. 7 z nich zostało uratowanych, a dwóch zginęło. Dziesiątego górnika dotychczas nie udało się wydołać i istnieje słaba nadzieja uratowania go.

Zakończenie okresu szopek jasełek i kolend.

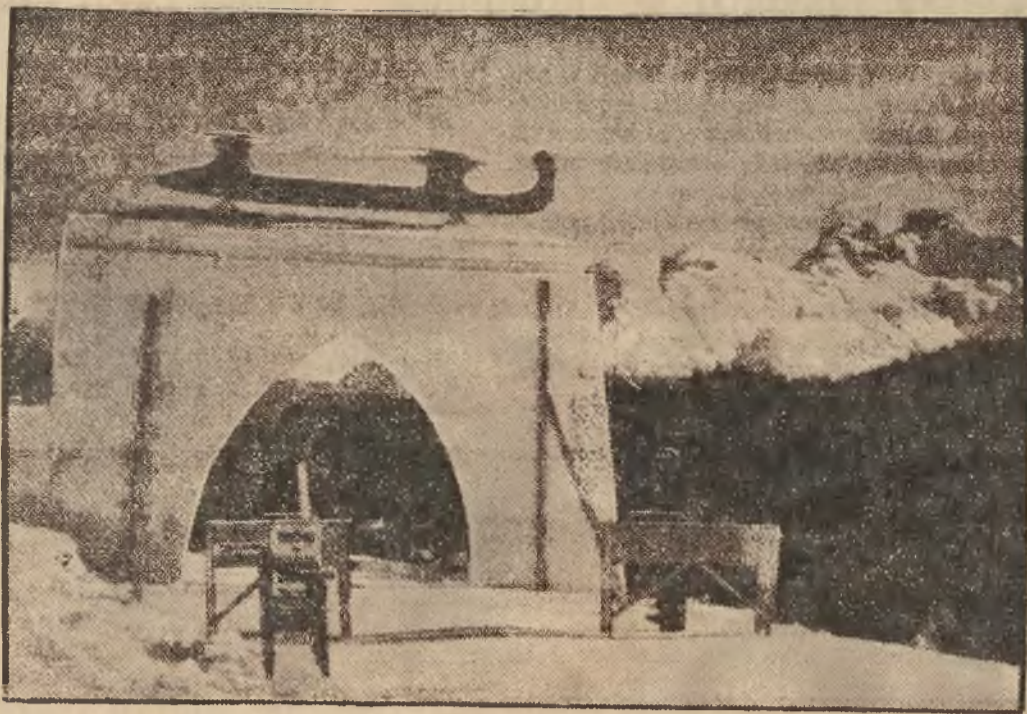
Odbyte w tych dniach w Krakowie w sali kinowej Muzeum Przemysłowego 19-te Zebranie naukowe Towarzystwa Miłośników hist. i zab. Krakowa, poświęcone było przypomnieniu i utrwaleniu tradycji „szopki krakowskiej” oraz zapomnianych już prawie kolend i pastorałek polskich. Na podjum ustawiono szopkę, stanowiącą własność prof. U. J. Tad. Estreichera, która została wykonana we Fryburgu w Szwajcarii i służyła tam przez długi czas wychodźcom polskim. Do zebranych przemówił na wstępie dr. J. Dobrzycki, objaśniając historię szopki w Polsce. **Teksty szopki krakowskiej**, z doby jej największego rozkwitu w połowie 19 w. znane są dzięki Karolowi Estreicherowi, który je spisał ok. r. 1848. Opublikował je w druku najpierw W. L. Anczyce w roku 1862 w „Tygodniku Ilustrowanym”, później Kolberg w „Ludzie” wreszcie Jan Krupski (prof. Estreicher) w „Bibliotece Krak.” w roku 1904. Jedną z najpiękniejszych i największych dawnych szopek, roboty Michała Ezenekiera, murarza z Krowodrzy, który już od roku 1864 obnosił przez lat kilkadziesiąt szopki po ulicach Krakowa, znajduje się dziś w zbiorach Muzeum Narodowego. Zgodnie z powyższymi tekstami, z wiernym zachowaniem ich charakteru, odegrane zostało złoże przez pp.: Leona i Zygmunta Estreicherów oraz zespół uczniów Gimn. im. Nowodworskiego pełne widowisko szopkowe. Wykonawcy ukryci za szopką mówili i śpiewali teksty oraz poruszali lalki na scenie szopki.

W drugiej części zebrania zespół Chóru Cecylijskiego, wykonał pod kierunkiem dyrygenta p. Józefa Nowaka z towarzyszeniem orkiestry smyczkowej Ubezpieczalni Społecznej 20 najpiękniejszych **starodawnych kolend i pastorałek**. Na zakończenie wyświetlony został film dokumentarny, przedstawiający widowisko szopkowe w wykonaniu drużyny murarzy z Krowodrzy. Uwagę zwróciła figura Lajkonika z chorągiewką, jaka po wojnie tu i ówdzie pojawiała się w szopkach. Ponadto film zawierał sceny z szopki urządzonej przez Muzeum Przemysłowe pod kier. dyr. L. Strojka w latach 1923—8, która jak wiadomo w pełni przyczyniła się do utrwalenia podupadłej nieco po wojnie przepięknej tradycji krakowskiej.

Prosimy P. T. Abonentów o nadsyłanie prenumeraty za luty.

Równocześnie zwracamy się do wszystkich abonentów zalegających z prenumeratą z gorącym wezwaniem aby zechcieli niezwłocznie zaległości wyrównać.

St. Moritz pod znakiem zawodów łyżwiarskich.

Na stadionie lodowym w St. Moritz rozpoczęły się popisy i zawody łyżwiarskie. Zdjęcie przedstawia wejście na stadion.

Walka z cukrzycą.

POWSTANIE TOWARZYSTWA OPIEKI NAD CHORYMI NA CUKRZYCĘ.

Wśród wielu trapiących ludzkość chorób cukrzyca zajęła jedno z miejsc przodujących. Atakuje ona wszystkie warstwy społeczne, zarówno bogatych, dobrze i obficie odżywiających się, jak i biednych o skąpem i nieprawidłowym odżywianiu. Gnębi ludzi ze wsi i z miasta bez względu na zawód.

Ustrzec się przed tą chorobą jest bardzo trudno. Przebiega ona powoli, bądź też gwałtownie, trwa zwykle długo, uniemożliwia wszelką pracę, doprowadza organizm do całkowitego wyniszczenia. **Cukrzyca występuje przeważnie u ludzi w wieku od 35 do 40 lat wwyż**, a więc u ojców rodzin, żywicieli, bądź matek-wychowawczyń. Nic więc dziwnego, że tragedia tych ludzi staje się tragedią rodzinną. Choroba ta nie jest groźna dla otoczenia, lecz jest bezsprzecznie dziedziczna, przenosi się na bezpośrednie potomstwo, lub też odzywa się w drugim bądź trzecim pokoleniu. W niektórych warstwach społecznych występuje cukrzyca prawie nagminnie, przersedzając znacznie ich szeregi. Jest to choroba społeczna.

Powikłania cukrzycy prowadzą często do utraty wzroku, gruźlicy płuc, nieuleczalnego kalectwa przez utratę kończyn i t. d. Djabetykom można pomóc, przywrócić im pozory zdrowia, zaktywować ich pod względem społecznym przez podanie substancji z wydzielin tego narządu, który jest chory i stał się przyczyną schorzenia. Środkiem tym jest insulina. **Wynalezienie jej kosztowało 50 lat wyjątkowej pracy wielu uczonych.** Po stwierdzeniu nadzwyczaj-

nych wyników leczenia insulina, okazało się, że środek ten ze względu na cenę jest dla większości chorych niedostępny, zbyt drogi. Zastosowanie insuliny we właściwym czasie i w odpowiedniej ilości wraca chorym radość życia w całym znaczeniu tego wyrazu.

Chory insulinowany odpowiednio, przestaje być w znaczeniu formalnym chorym. Niemowlęta i dzieci rozwijają się zupełnie prawidłowo, mogą uczęszczać do szkół, lecz muszą otrzymywać insulinę stale lub z przerwami w zależności od przypadku chorobowego. Jest to koszt, który znacznie obciąża budżet domowy. Wszędzie, w Rzymie, Paryżu, w Londynie, w Pradze etc. istnieją Towarzystwa Opieki nad chorymi na cukrzycę, prowadzące poradnie, których zadaniem jest opieka, leczenie, rozdawnictwo insuliny, zapobieganie śpiączce cukrzycowej, udzielanie porad gospodyniom w dziedzinie diety i odpowiedniego przyrządzenia pokarmów, zakładania specjalnych jadłodziń i t. d. W końcu ubiegłego roku zorganizowało się w Warszawie Tow. Opieki nad chorymi na cukrzycę „Alkoma”, które od stycznia r. b. uruchomiło bezpłatne poradnię przy ul. Marszałkowskiej 104. Zadaniem Tow. jest walka o tanią insulinę, udostępnienie chorym leczenia, nabywania insuliny, pouczanie.

Za przykładem założycieli poradni w stolicy powinnyby pójść i inne miasta nasze, gdzie tego rodzaju instytucja byłaby niewątpliwie prawdziwym dobrodziejstwem dla cierpiących na cukrzycę.

Radio.

Programy stacji radiowych.

Sobota, dnia 2 lutego 1935 r.

Kraków (293,5 m). Godz. 9 Transmisja z Warszawy; 9.50 Zapowiedź programu; 10 Nabożeństwo. Po nabożeństwie płyty; 11.20 Płyty; 11.57 Sygnał czasu, hejnał z wieży Mariackiej; 12.03 Transmisja z Warszawy; 12.05 Pogadanka; 12.15 Transmisja z Warszawy; 14: Płyty; 15 Transmisja z Warszawy; 15.15 Płyty; 15.35 Transmisja z Warszawy; 15.45 Feljeton; 16 Płyty; 16.50 Transmisja z Warszawy; 18 Co słychać w świecie; 18.10 Wiadomości bieżące; 18.15 Transmisja z Warszawy; 18.45 W labiryncie instynktów zwierzęcych; 19 Recital St. Schleickkorna; 19.20 Transmisja z Wilna; 19.45 Program na dzień następny; g. 19.50 Międzynarodowe zawody narciarskie; g. 20.20 Transmisja z Warszawy; 22.20 Koncert reklamowy; 22.35 Zbiorowe wiadomości sportowe; 22.50 Płyty; 23 Transmisja z Warszawy; 23.35 Płyty; 24 Retransmisja muzyki tanecznej z Londynu (na krótkich falach).

Lwów (377,4 m). Godz. 12.05 Silva rerum; 18.05 Nasze drogi na świat przez gdyńskie okno; 23.35 Pozdrawiam cię płyto gramofonowa.

Warszawa (1339,3 m). Godz. 9 Sygnał czasu i pieśń „Kiedy ranne wstają zorze”; 9.03 Płyty; 9.07 Gimnastyka; 9.22 Płyty; 9.40 Dz. poranny; 9.40 Płyty; 9.45 Chwilka pań domu; 9.50 Zapowiedź programu; 10 Nabożeństwo z Krakowa; Po nabożeństwie płyty; 11.20 Muzyka popularna z płyt; 11.57 Sygnał czasu; 12 Hejnał z Krakowa; 12.03 Wiadomości meteor. 12.05 Przegląd teatralny; 12.15 Poranek muzyczny z Filharmon. Warsz.; 13 Jezioro Narocz pod śniegiem; 14 Muzyka salonowa; 15 Trzeba zajrzeć w pole (gawęda); 15.15 Płyty; g. 15.35 Płyty; 15.45 Z pokolenia na pokolenie; 16 Najnowsze nagrania na płytach; 16.30 Teatr Wyobraźni nadaje słuchowisko dla dzieci starszych pt. „W Zapusty”; 17 Koncert orkiestry A. Furmańskiego; 17.50 Odczyt; 18 Przegląd prasy rolnej krajowej i zagranicznej z Wilna; 18.10 Życie kulturalne i artystyczne stolicy; 18.15 Drobiazgi fortepianowe; 18.45 Reportaż z Krakowa; 19 Recital z Krakowa; 19.20 Odczyt z Wilna; 19.30 Koncert z Wilna; 19.45 Program na dzień następny; 19.50 Międzynarodowe zawody narciarskie z Partenkirchen; 20.20 Orkiestra P. R. pod dyr. T. Sygietyńskiego; 21.05 Dziennik wieczorny; 21.15: Jak pracujemy w Polsce; 21.20 Koncert popularny; 22.05 Ustawa biblioteczna; 22.20: Koncert reklamowy; 22.35 Zbiorowe wiadomości sportowe; 22.50 Płyty; 23 Wiadomości meteorologiczne; 23.05 „Łoża Szydereów”; g. 23.35 Płyty; 24 Muzyka taneczna z restauracji „Gastronomia”.

Katowice (395,8 m). Godz. 10.30 Nabożeństwo z kościoła NMP. w Wielkich Piekarach; 12.05: Wyścig oszczędności na trasie trzeźwości; 14: Koncert orkiestry kolejowej.

X. Y. Tragedje pstrąże. (Gawęda rybacka).

„A teraz pędźmy do kochanej flądry”, ozwały się głosy i znów lawina ruszyła na dół z powrotem. Po drodze niejeden zginął uderzony kamieniem, lub drągiem unoszonym falą, ale reszta szczęśliwie odnalazła flądre pływającą nad zalaną łąką.

„Ach! kochana prezeko! idziemy za tobą; na chwilę zboczyliśmy, aby ukarać twoich wrogów, a teraz prowadź nas dalej!” Flądra objęła komendę i posunęła się naprzód. Woda nad obszerną łąką płynęła dość szybko, ale nie niosła żadnych gałęzi ni kamieni, uderzała o pagórki i cofała się, przypominając falujące morze. Trawy na dnie nie było widać, pokrywał ją gruby namul cuchnący nawozem sputkany z grunów ornych. Flądra zatrzymała pochód. „Tu jesteśmy i tu zostaniemy” odezwała się uroczyście.

Rzeczywiście miejsce to wydawało się oazą; tam w tyle na głównym prądzie huczała woda, kotłowały się korony drzew, piana pryskała ku niebu, świat zdawał się ginać, tutaj prąd łagodniejszy chlupotał o brzeg wyniosły, niosąc kłęby czarnego namułu.

Z rozkoszą położyła się flądra w miękkiej pościeli, szukając krzywą gęba pożywienia. Ale pożywienia nie było, ledwie tu i ówdzie widać było na pół zdechłą dżdżownicę. „Chodźmy troszkę dalej” zachęcała towarzyszyki i gromada posunęła się aż ku

granicznym pagórkom. Dalej nie dało się płynąć a woda gęstniała coraz bardziej; muł zalepiał paszeczki i skrzel, duszność poczęła wszystkich ogarniać, niektóre pstrągi poczęły podskakiwać do góry, szukając zbawczego powietrza, ale za każdym skokiem kłęby namułu podnosiły się ode dna, pogarszając ich położenie. „Wracajmy ku prądowi” odezwały się rozpaczliwe krzyki, tam woda czystsza! Rzuciły się ku rzecie z powrotem, ale trafily na wał świeży piasku, więc oślepię z trwogi popędzily na dawne miejsce. „Wody czystszej!” odzywały się jęki, ale czystszej wody nie było. Coraz gęstsza maź oblepiała głowę, pletwy, zapychała skrzel, wreszcie brakło oddechu. Ryby zbily się do kupy odrętwiałe, wyczerpane walką, w końcu straciły wszelkie czucie — a woda łagodnie chlupotała niosząc nowe pokłady błota.

XIV.

W kilka dni później wybrał się na oglądnięcie szkód Obyrtacz, długoletni strażnik rybolostwa. Lubił on swoje zajęcia bardzo, obowiązki trudne pełnił uczciwie, nie tylko dlatego, że mu płacono, ale że się przywiązał do ryb, interesował się ich życiem, uważał je za swą „gadzinę”. Od szkodników bronił ich zacięcie, nieraz doznał krzywdy od złodzieji, nie raz i przykre słowo usłyszał od sportowców, gdy im przypominał przepisy regulaminu. Szedł więc przygnębiony, bo i w domu miał kłopot z sąsiadem, jak to zwykle bywa u gazdów a powódź straszna, która dopiero co przeszła, przejmowała go lękiem, co się stało z jego ulubieńcami.

Zaglądnął na głębinę i aż oczy przetarıł ze zdumienia. Ani śladu wody, dno suche, na dnie kamienie duże, żwir i wałające się tu i ówdzie suche krzaki i korzenie drzew, nie wiadomo skąd przypędzone. „Skaranie Boskie, czy co?” mruknął „od niepamięci ludzkiej, zawsze tu głębina była, a teraz dało jej radę?” — Długo dumał milczący, wreszcie westchnął: „A i tak trzeba będzie tutaj napowrót puścić rzekę, inaczej nie może być!” — Powziąwszy to postanowienie, odetchnął, wyszukał nieco „habryki”, zakurzył i poszedł dalej. Piesek biegł przy nim, ogon ze strachu stuliwszy; cała okolica wydawała się jakaś obca i wroga.

Doszli do łąki, gdzie kilka dni temu, jeszcze woda stała; teraz już jej nie było odplynęła w dół, cała przestrzeń pokryta namulem wyglądała jak tafałowiu błyszcząca słabo do słońca; gdzieś tam już podsychało i skorupa z wierzchu pękała. W powietrzu unosił się zaduch, czuć było i nawozy sztuczne sputkane i gnój z pod chałup i ryby gnijące. „Co tu ludzkiej pracy zmarniało!” pomyślał Obyrtacz, spróbował wstąpić nogą na łąkę, ale w tej chwili odskoczył, skorupa była za cienka, pod nią ukazało się głębokie bagno. Piesek tylko pobiegł węsząc i nagle poczęł grzebać łapami w mule. Wydobył potężnego pstrąga na pół zgniętego. „I tacy się nie ostali!” pomyślał Obyrtacz ze smutkiem. Zaciekawiony poczęł zaleźnionym drągiem grzebać dalej i o dziwo! aż się przeraził widokiem. Setki pstrągów, i wielkich i małych zbitych w gromadę leżało pod skorupą błota. „Toż tu chyba cały naród pstrąży pogrzebany! Para koni miałyby co ciągnąć!! Co za kłę-

skal!” Wśród mnóstwa trupów znalazł i flądre; leżała przygnieciona ciężarem innych ryb, oczy jej wybaluszone na wierzch jakby dziwiły się temu, co się stało, gęba wykrzywiona, skóra popękana, przedstawiała niesamowity widok. Obyrtacz zaciekawiony, jej kształtem, chciał ją wydobyć i oglądnąć ale ciało jej było za miękkie i zaduch coraz silniejszy zmuszał go do odejścia. Przykrył, jak mógł cały ten grobowiec ziemią, aby zarazy nie było i zgnębiony wracał do domu.

„Co za szkoda, co za szkoda” mówił do siebie „ile to lat trzeba czekać, by znów tyle ryb było, co przedtem! Czy też człek tego jeszcze doczeka?” Melancholijnie zwiesił głowę i powlókł się ku domostwu. Zbliżył się do szkoły; tutaj powódź zrobiła nowe kryto, wyrwała kawałek gruntu pod szkołę, tak że budynek wisiał w powietrzu, ogromną głębią groziła, że niedługo wpadnie do wody. „Ciężka robota czeka gminę, aby to uratować i naprawić”. Wpatrzył się zamyślony w głębinę, oko mimowoli szukało ryb pod zwierciadłem wody. „Chyba już ani jednej nie zostało!” westchnął. Zaledwie to pomyślał, aż tu obrzym pstrąg wyskoczył w górę jak strzała, zatoczył wspaniały łuk w powietrzu i chlupnął z powrotem do wody. „Ha! wicie go! Wargacz! a to ci psia wereda, ten się nie dał biedzie!” I oko zabłysło mu radością. Lekkim krokiem pobiegł do domu, bo go ożywiła radość, że nie wszystko stracone, i nadzieja, że w kilku latach znów się jego gazdostwo rozmnoży.

KONIEC

Co słychać w Krakowie.

Piątek 1: Ignacego b. m., Sewera b. w., Brygidy p.
Wschód słońca 7.16, zachód 16.31.
Długość dnia 9 godzin i 15 min.
Sobota 2: Oczyszczenie N. M. P., Fortunata m.
Wschód słońca 7.14, zachód 16.33.
Długość dnia 9 godzin i 19 min.

ZAGRANICZNI GOŚCIE W KRAKOWIE.

W dniach ostatnich bawił w Krakowie Wysoki Komisarz Ligi Narodów w Gdańsku, Irlandczyk Lester z żoną. Przy sposobności przejazdu z Zakopanego zwiedził on Kraków. Drugim gościem naszego miasta był b. premier węgierski prof. Huszar obecnie nac. redaktor wydawnictwa „Polska i Węgry”.

IV WYSTAWA W DOMU PLASTYKÓW. Łobzowska 3, obejmująca kolekcje L. Chwistka, M. Feuerringa, J. Krzyżanickiego i W. Lania została przedłużona, by uprzęścić Krakowskiej Publiczności zaznajomienie się z twórczością artystów zamiejscowych.

SZOFRER POTRĄCIŁ 5-LETNIEGO CHŁOPCA. W środę 30 bm. o godz. 16.45, Wejtyga Józef, kierowca samochodu u zbiegu Rynek Podgórnego, a ul. Kalwaryjskiej, potrącił lewym przednim wachlarzem Pietruszkę Jana. lat 5, wskutek czego Pietruszka upadł na jezdnię i doznał ogólnych kontuzji na ciele. Wezwany lekarz Pogotowia odwiózł Pietruszkę do szpitala św. Łazarza.

—oOo—

ZAWIADOMIENIA I KOMUNIKATY.

POWSZECHNA ZBIÓRKA NA RZECZ 3.000 RODZIN POZBAWIONYCH DACHU NAD GŁOWĄ odbędzie się w dniach 2 i 3 lutego Organizuje ją Komitet Pomocy zimowej.

WYKŁADY DLA RODZICÓW. 1-go lutego br. o godzinie 7-mej wieczorem odbędzie się, staraniem Gimnazjum im. Królowej Jadwigi, w sali Bolońskiego (Rynek Gł. 34) wykład dyr. Jul. Ippoldta p. t.: „Dzisiejszy kryzys wychowania dziewcząt”.

NIEZMIERNIE WAŻNEM ZAGADNIENIEM jest dzisiaj dla każdej oszczędnej gospodyni przywrócenie tanich a jednak pożywnych potraw. Obiady uzupełnić można doskonale smaczną a posiłną zupą. Płynny pokarm przyswaja sobie organizm łatwiej niż stały, który pozatem jest także znacznie droższym. Doskonale a tanie zupy otrzyma się szybko i bez wielkiego trudu, przy minimalnem zapotrzebowaniu ognia, za pomocą Knorr'a kostek zupnych lub Knorr'a grochówki. Po rozpuszczeniu kostki w wodzie ugotuje się w kilkunastu minutach bez wszelkich dalszych dodatków treściwą zupę. Knorr'a kostki zupne i Knorr'a grochówka umożliwiają duże urozmaicenie, ze względu na kilkanaście odmian.

—oOo—

REPERTUAR TEATRU SŁOWACKIEGO.

Piątek: „Kwiecista droga” (premiera).
Sobota popoł.: „Ptak”.
Sobota wiecz.: „To więcej niż miłość”.
Niedziela 3 lutego popoł.: „Mecz męski”.
Niedziela 3. lutego wiecz.: „Kwiecista droga”.

REPERTUAR KINOTEATRÓW.

SWIT: „Dwie sieroty”.
WANDA: Julika.
UCIECHA: „Weronika” (Franc. Gaal).
SŁONKO: „Czy Lucyna to dziewczyna”.
PROMIEN: „Piękny jest świat”; „Hopa”.
ADRIA: „Czarna perła”.
KINO-REWJA „BAGATELA” od dnia 1 lutego wystawia rewję p. t. „Wiwat Karnawał” oraz film „Dzisiaj żyjemy” z Joan Crawford.

KINO MUZEUM wyświetla w piątek, sobotę, i niedzielę dwa filmy: „Dziewczątka Baby” (Anny Ondra) i „Dwanaście krzesel” (Vlasta Burian, Dymśka, Pogorzelska).

Z TEATRU M. IM. J. SŁOWACKIEGO.

„Kwiecista droga”, komedia Walentina Katajewa, której premiera ukaże się na naszej scenie dzisiaj w piątek, jest najlepszą z dotychczasowych sztuk tego pisarza słowackiego. Znakomita satyra na kabotynizm agitatorów pseudokomunizmu, obiecujących bezkrytycznym tłumom raj na ziemi przy ustroju przyszłościowym, którzy sami dla siebie wyznaczają w społeczeństwie „kwiecistą drogę”, wiodącą jednak poprzez osty i ciernie reszty „towarzyszy”, maluje niezmiernie plastycznie obecne stosunki w Rosji Sowieckiej, tak jaskrawo odbiegające od poczyną w pierwszych latach ustroju komunistycznego. Niezmiernie ciekawą tę sztukę ujrzymy na naszej scenie w opracowaniu scenicznym reż. J. Karbowskiego, w oprawie malarskiej prof. K. Frycza, w wykonaniu głównych ról pp.: Kostec ka, Kłońska, Tarnowicz, Zalewska, Solar-

Z siódmego dnia procesu przeciw szantażystom prasowym.

Przesłuchiwanie świadków w 6 dniu procesu przeciw 12 szantażystom prasowym, toczącego się przed Sądem Okr. karnym w Krakowie, zakończyło się bardzo późno, bo około godziny 12 w nocy.

ŚLUSARZ REDAKTorem ODPOWIEDZIALNYM.

Zeznawali: inż. Ożga, prof. Rogalski, ślusarz Kłis i kpt. Janicki. Świadka Kłis, choć ten nie miał zielonego pojęcia o dziennikarstwie, namówił Łoboda do podpisywania „Gł. Publ.” w charakterze redaktora odpowiedzialnego, obiecując mu za podpisanie numeru 20 zł. Skończyło się to dla świadka bardzo niefortunnie, bo jako redaktor odpowiedzialny, choć podpisał tylko 6 numerów „Głosu Publicznego”, musiał zapłacić 600 zł. grzywny, nałożonej na niego przez Sąd, za różne obraźliwe artykuły.

KLASYCZNY ŚWIADEK OSKARZENIA.

Najwięcej czasu zajęły niezwykle wyczerpujące i rzeczowe zeznania kpt. rez. Janickiego. Obciążyli one bardzo poważnie osk. Łoboda. Janicki znał Łobodę od dawna i zakończył te znajomości, gdy z okazji atakowania przez Łobodę p. Wolnego, doszedł do wniosku, że wydawca „Głosu Publ.” jest szantażystą.

W czasie zeznań kpt. Janickiego odczytano jeden z artykułów Łobody atakujących plk. Skorupskiego. Artykuł zawierał szereg obelg i ozdobiony był trupią główką.

Przewodniczący: P. Łoboda, czy te obelgi, ten styl, ta trupia główka odpowiadają pańskiemu smakowi i estetyce dziennikarskiej? Łoboda: Tak!

KARJERA ŁOBODY.

Świadek Janicki opisał między innymi bardzo dokładnie karierę Łobody, wspominając o tym, że niegdyś oskarżony pełnił funkcje portjera w „I. K. C.”, następnie zaawansował na stangreta, aż wreszcie został „wydawcą” i „redaktorem” „Wolnego Słowa”.

Św. Janicki potwierdził między innymi, że Łoboda żądał od plk. Skorupskiego 5 tysięcy zł. okupu i że 3 tys. zł. z tej sumy miał otrzymać adw. Knoebel, jako autor wspomnianego artykułu.

SIÓDMY DZIEŃ ROZPRAWY.

Ogromne zainteresowanie, towarzyszące rozprawie nie zmalało w siódmym dniu procesu. Podobnie jak dni poprzednich miejsca dla publiczności były szczelnie wypełnione. Procesowi przysłuchiwał się również cały szereg prawników.

Rozprawa rozpoczęła się od przesłuchania właściciela restauracji przy ul. Lubiez W. Godzwna. Łoboda napisał o tej restauracji, że panuje w niej ogromny brud, że jest przytułkiem podejrzanych osobników itd.

Ponieważ oskarżony Łoboda przyznał, że był sam w tym lokalu, padło pytanie:

Przewodniczący: Więc pan p. Łoboda w tem niechłujstwie, o którym pan pisał, pił piwo i smakowało to panu?

Łoboda nie umie tego wytłumaczyć.

Przewodniczący: A sprostował pan ten nie prawdziwy artykuł?

Osk. Łoboda: Nie pamiętam.

Przewodniczący:

NIE ZAPŁACONO PANU, WIĘC PAN NIE PROSTOWAŁ.

Świadek Waclaw Lipiński, właściciel „Ziemiańskiej” i pensjonatu przy ul. Zaczysze zeznał, że Laksberger usiłował wyszantażować na nim 200 zł. za artykuł pochwalny w „Wolnym Słowie”, którego świadek nie zamawiał. A gdy nie zapłacił, został przez Laksbergera zaatakowany.

Św. Lipiński zeznał, że był w roku 1925, przez dwa miesiące, współwłaścicielem „Wolnego Słowa”. Do spółki wydawniczej należeli oprócz niego śp. Plesnar, dr. Zakrzewski, dr. Szperber i mjr. Suess. Świadek zeznał, że stracił na swym udziale 8 tys. zł. Powstało to stąd, że przy kupnie wydawnictwa przedłożono na bywającym fałszywe księgi...

Jedną z dalszych ofiar szantażystów, świadek Wasserlauf, właściciel restauracji na Stradomiu zażądał od Łobody sprostowania artykułu szkalującego jego lokal. Łoboda zarzuty odwołał w starostwie grodzkim, ale za zamieszczenie sprostowania zażądał 100 zł. Na zapytanie, dlaczego „opisał” lokal świadka, Łoboda odpowiedział wówczas:

„JESTEM POWOŁANY ZE STRONY RZĄDU (!) DO TEPIENIA ZŁA”.

Ponieważ po owe 100 zł. okupu poszedł Łoboda do Wasserlafa z osk. Kwaśnym, Kwaśny tłumaczył się, że wówczas nie pracował już w „Głocie Publicznej”.

Następnie zeznawali świadkowie Kuehnreich i Kusionowicz, których również szantażowali oskarżeni. Kuehnreich opłacał się drobnymi sumami, Kusionowicz nie robił sobie nic z ataków prasowych szantażystów i nie opłacał się im.

Niezwykłe wrażenie czyniły zeznania świadka Wolnego, właściciela zakładu pogrzebowego i prezesa Rady Nadzorczej Banku Spółdzielczego. Zeznawał on naogół chaotycznie i zwracając się raz po raz do oskarżonych stwierdzał, że ci ludzie go zrujnowali. Narzili go oni na ogromne straty majątkowe, zniszczyli mu zdrowie i wyrządzili mu wielką krzywdę moralną. Były momenty, w których dramatyczne chwilami zeznania świadka Wolnego wycisnęły łzy wzruszenia w oczach obecnych na sali rozpraw.

—oOo—

DZIS w kinie SWIT ul. Straszewskiego 18.

Najpiękniejszy film ostatnich lat! — Arcydzieło światowej sławy! — Genjalny twór słynnego reżysera MAURICE TOURNERA

DWIE SIEROTY

Monumentalny romans filmowy — dzieje dwu sierót, rzuconych losem w środowisko anarchoi deprawacji. — Główne osoby dramatu: Henrietta, Luiza (dwie sieroty) Renee Saint Cyr, Rosine Derean — Wdowa Frohard, żebraczka Yvette Guilbert — Jej syn Gabriel Gabriel — Prefekt policji Pierre Magnier — Jego żona Emmy Lyn — Jej siostrzeniec Roger Jean Martinelli — Janek Jean Francey. — Rzecz dzieje się w Paryżu. Imponujący rozmach reżyserji! Fenomenalna gra artystów! — Ceny miejsc normalne, bardzo przystępne.

ski, Nowakowski, Wronski, Staszewski. — „Kwiecista droga” powtórzona będzie w niedzielę wieczorem.

WIECZÓR WALCÓW WIEDENSKICH w STARYM TEATRZE. — W niedzielę 3 lutego b. r. odbędzie się w Starym Teatrze „wieczór walców wiedeńskich” w wykonaniu sławnej skrzypaczki Almy Rose-Prichodowej i jej słynnej orkiestry, złożonej z 12 wiedeńskich-wirtuozek. Zespół ten wykona najulubieńsze walce i utwory wiedeńskie, które wzbudza na wszystkich estradach koncertowych niebywały entuzjazm.

WIECZÓR MŁODYCH KOMPOZYTORÓW KRAKOWSKICH odbędzie się w niedzielę 3 go lutego, w Sali Saskiej, staraniem Stow. Młodych Muzyków.

MARIAN ANDERSON, wybitna śpiewaczka amerykańska, z pochodzenia mulatka, której piękny śpiew o rozległej skali głosu świadczy o wysokiej kulturze i technice śpiewaczej, wystąpi z jedynym koncertem dziś w piątek 1 bm, w Starym Teatrze. Bogaty program koncertu obejmuje prócz kompozytorów klasycznych,

także utwory kompozytorów rosyjskich i nader oryginalne pieśni murzyńskie.

Ukonstytuowanie się zarządu

Związku Legionistów.

Zarząd Oddziału Związku Leg. Polsk. Oddział w Krakowie Oleandry na posiedzeniu w dniu 30 bm. pod przewodnictwem prezesa dr. St. Korczyńskiego ukonstytuował się w następującym składzie: wiceprezami wybrani zostali: rtm. Broczyński St. i radca Zacharjasiewicz Ign. sekretarzem: Nabel Czesław por. skarbnikiem: Stankiewicz Stanisław, kier. bratniej pomocy: Dr. Sondel Jan.

8 miesięcy więzienia za dzieciobójstwo.

Sędzia Wasilewski w Sądzie Okr. Karnym skazał w dniu wczorajszym Marię Stachak lat 24, pochodzącą z Pacimiechu powiat Kraków za dzieciobójstwo na 8 miesięcy więzienia z zawieszeniem na lat 3. Stachakówna udusiła swe nieślubne dziecko bezpośrednio po urodzeniu.

Miljonerzy z nad polskiego morza.

Od chwili ostatniego ciągnięcia Loterii Państwowej, od dnia, w którym padła główna wygrana: milion złotych — cała Polska niezmiernie się interesuje, kto wygrał, co on robi i w jakich okolicznościach to się stało.

Podawaliśmy już ogólnikowe dane, dotyczące wybrańców fortuny. Obecnie udało się nam przeprowadzić ciekawą rozmowę z dwoma z nich, z dyr. Urbachem i p. Prowalskim. Obaj pracują w Gdyni, w znanej firmie importu owoców południowych.

— Los swój zawdzięczam — mówi p. Urbach — p. Prowalskiemu, który pracuje u mnie. Przyszedł raz do mnie w biurze i pyta czy nie wziąłbym z nim do spółki losu. „Z panem chętnie” — odpowiadam — i w ten sposób weszliśmy razem w posiadanie połówki numeru 72.450.

Pan Prowalski, b. miły starszy pan, posiadający zresztą już wnuków, przytakuje i opowiada z humorem:

— Niewiadomo, czy ja memu szefowi, czy on mnie przyniósł szczęście. Gram już oddawna na loterii i zawsze wierzyłem, że muszę wygrać. Gdy w ostatnim ciągnięciu nic nie wychodziło, pocieszał mnie p. Urbach, mówiąc że czeka nas milion. Pieniądze były mi bardzo potrzebne i jeszcze w przedzień modliłem się na intencję mojej wygranej. Wygrałem. Dziś pójść już na emeryturę po kilkudziesięciu latach ciężkiej pracy i cieszę się, że mam zabezpieczony byt dla siebie i dla całej rodziny.

Emerytura taka p. Prowalskiemu należy się w pełni. Natomiast p. Urbach, znany kupiec gdyński zamierza zabrać się jeszcze z większą energią do pracy. Zeszłego roku stracił ogromną sumę na imporcie jabłek. Dziś importuje pomarańcze z Hiszpanji i usilnie stara się o uzdrowienie w tej gałęzi stosunków.

— Oczywiście, na loterii będę też zawsze grał — dodaje z uśmiechem.

Charakterystyczne jest, że obaj gracze dowiedzieli się o wygranej podczas pracy. Mieli jednak taki nawał roboty, że przez kilka dni nie mogli wybrać się do Warszawy po odbiór pieniędzy. Z chęcią pozwolili ogłosić swe nazwiska twierdząc, że szczęścia nie należy ukrywać ani się go wstydząć.

A popróbować szczęścia można na nowo, nabywając teraz los do 32-giej Loterii, której główna wygrana w IV-iej klasie wynosi milion złotych.

Składki złożone w Adm. „Głosu Narodu”

Na Kuchnię Siostry Samueli Ks. R. zł. 5.
Na Arcybiskupi Komitet Ratunkowy dla powoźcian Ks. R. zł. 5.
Na Arcybiskupi Komitet Ratunkowy dla bezrobotnych Inż. Józef Rosiewicz zł. 5; X. K. zł. 3; Ks. Prob. Antoni Gawenda, Wiśnicz Stary, zł. 4.
Na Fundusz Opłat dla młodzieży U. J. Marja Pazdanowska, Nowy Sącz, zł. 20.

S. p.

Ks. ANTONI RAJSKI

Kanonik
długoletni prob. w Lanckoronie

ur. w roku 1866 w Nowym Targu, zmarł zaopatrzony św. Sakramentami dnia 31 stycznia 1935 r. w Krzeszowicach, w 47 r. kapłaństwa.

Wyprowadzenie zwłok na miejsce wiecznego spoczynku na cmentarz parafialny w Krzeszowicach, odbędzie się dnia 2 lutego 1935 r. o godzinie 3-ciej popołudniu.

Na smutny ten obrzęd zaprasza Duchowieństwo, Krewnych i Znajomych Zmarłego.

Brać z rodzi ną.

Złóż składkę na Arcybiskupi Komitet Ratunkowy!

Życie gospodarcze Giełda krakowska.

Kraków, 31 stycznia. Giełda pieniężna: 4 i pół proc. skonwertowane listy zastawne Banku Krajowego 61, dolar 5.30 — 5.33, Londyn 25.95 — 26.10, Szwajcaria 171.25 — 171.75, Berlin 212.25 — 213.

660.000 ŚWIADECTW PRZEMYSŁOWYCH WYKUPIONO W POLSCE.

Jak wynika z ostatnich zestawień Głównego Urzędu Statystycznego, w ubiegłym roku podatkowym wykupionych było na terenie całej Polski 663.393 świadectw przemysłowych, w tem 212.186 na przedsiębiorstwa przemysłowe i 421.255 na przedsiębiorstwa handlowe.

Na województwo krakowskie wykupiono 44.180 świadectw przemysłowych.

Sprawy podatkowe.

Przesunięcie terminu.

Powołując się na rozporządzenie wykonawcze do nowej ordynacji podatkowej, urzędy skarbowe zawiadomiły płatników, podatku od nieruchomości, że termin płatności czwartej raty tego podatku za rok 1934 upływa 31 stycznia b. r., czyli, że został przyspieszony o jeden miesiąc. Wskutek jednak interwencji zainteresowanych organizacji, Min. Skarbu zawiadomiło obecnie urzędy skarbowe, że termin płatności czwartej raty podatku od nieruchomości za r. 1934 upływa 28 lutego b. r.

Stawki podatku obrotowego.

W najbliższych dniach ukazał się na rozporządzenie ministra skarbu w sprawie poboru zryczałtowanego podatku obrotowego od drobnych przedsiębiorstw w r. 1935. Wymiar wynosić ma wraz z dodatkiem komunalnym dla przedsiębiorstw o 3.000 zł. rocznego obrotu 31.25 zł. o 6.000 zł. obrotu 56.25 zł., o 9.000 zł. — 93.75 zł., o 12.000 zł. — 131.25 zł., o 15.000 zł. — 168.75 zł., o 18.000 zł. — 206.25 zł., o 21.000 zł. — 243.75 zł., o 24.000 zł. — 281.25 zł., o 27.000 zł. — 318.75 zł., o 30.000 zł. — 356.25 zł., o 35.000 zł. — 406.25 zł., o 40.000 zł. — 468.75 zł., o 45.000 zł. — 531.25 zł. — Wymiar zryczałtowanego podatku obrotowego miałyby być w r. 1935 o 11 proc. niższy w stosunku do roku poprzedniego, a w stosunku do lat 1932 i 1933 o 11 do 25 proc. zależnie od sumy płaconego podatku.

Nadzwyczajna danina majątkowa.

Minister skarbu wydał zarządzenia dotyczące poboru nadzwyczajnej daniny majątkowej w r. 1935.

Przemysł i handel (II grupa kontyngentowa) niścić ma całą należność daniny do 30 czerwca, a nieruchomości miejska i niektóre budynki w gminach wiejskich (III grupa kontyngentowa) do 31 sierpnia 1935 r.

Rolnictwo (I grupa kontyngentowa) wpłacić ma zaliczkę na daninę majątkową do 30 kwietnia 1935 r. Gospodarstwa opłacające podatek gruntowy w kwocie 25—60 zł. rocznie, uiścić mają zaliczkę w wysokości 11 proc. podatku gruntowego, a gospodarstwa, płaćce ponad 60 zł. rocznie podatku gruntowego — zaliczkę w wysokości 22 proc. tego podatku. Różnica między zaliczką a obliczoną na rok 1935 kwotą daniny ma być zapłacona przez rolników do 30 listopada 1935 r.

Nakazy zapłaty na daninę majątkową mają być doręczone płatnikom w przemyśle i handlu do 15 czerwca, w nieruchomościach do 16 sierpnia, a w rolnictwie do 15 listopada r. b. Nieuiszczone w terminie kwoty daniny będą ściągane w drodze egzekucyjnej wraz z karą za zwłokę w wysokości 12 proc. i kosztami egzekucyjnymi. W razie odroczenia terminu płatności pobierane będą odsetki za odroczenie w wysokości 6 proc.

Od nakazów zapłaty przysługuje płatnikom prawo odwołania się w terminie 30 dni. W odwołaniu można podnosić jedynie zarzuty co do braku obowiązku uiszczania daniny. Odwołania nie zaprzeczające obowiązku płacenia, a zawierające tylko podstawę obliczenia daniny, nie będą rozpatrywane.

Grypa panuje w kraju.

Z całej Polski przychodzą alarmujące wiadomości, iż grypa daje się wszystkim we znaki. Choć grypa ma przebieg dosyć łagodny i bez przeważnie, groźnych komplikacji, tem niemniej radzimy wszystkim, przy pierwszych tylko objawach choroby (dreszcze, katar, łamanie w kościach, ból głowy itd.), zażyć tabletkę MOTOPYRYNY. Jest to polski kwas acetylo-salicylowy, wyrabiany całkowicie w kraju.

Środek ten usmierza także bóle artretyczne, reumatyczne, nerwobóle.

A. M

O nowy system podatku od nieruchomości

Opłycił ktoś, że Dziennik Ustaw najwięcej zajmuje miejsca w bibliotekach. Przez lat 15 kilkadziesiąt tysięcy ustaw i rozporządzeń pomieszczono w kilku dziesiątkach tomów. Trudno jednak właścicielom realności wyłuskać z tych rozporządzeń jakąś pozycję, któraby była dostosowaną do zmienionych warunków dzisiejszych potrzeb społecznych.

Mam na myśli podatek od nieruchomości i podatek od lokali. W Małopolsce system obliczenia podatkowego tworzy zawsze zeznanie o podatku, opisywane szczegółowo przez właściciela domu z podpisem wynajmującego mieszkanie. Co roku pod groźbą kary spisywać musi się te metryki zniszczonych ruder, których niema za co restaurować i chodzić po mieszkaniach o laskawy podpis. Czy zeznania te są respektowane przez Urzędy podatkowe? Jako odpowiedź niech służą tysiące odwołań od podatku wymierzonego od realności na całkiem innym obliczeniu niż zeznana t. zw. „fajsa podatkowa”.

Więc albo właściciele domów i mieszkańcy są oszustami, albo Urząd podatkowy nie respektuje własnych ustaw — lub też liczy na targi w formie rekursów ostemplowanych, które kolosalne sumy kosztują obywateli i od których już niema odwołania. Rekursy te zalegają w Izbie skarbowej po parę lat — podatek się zapłacić musi a o odpisanie nadwyżek w Urzędzie ileż trzeba stracić czasu i zdrowia. Czy nie jest za drogi ten system, do którego trzymać trzeba setki urzędników — i czy jest moralny? Jedną normą opodatkowania dla całego np. Krakowa jest przecież nonsensem. I ten co mieszka w śródmieściu i ten, który do miasta ma 4 km. są traktowani na równi. Do tego podatku państwowego obliczanego krzywdząco, dopisuje Magistrat 5% za wodę — i znów rekurs i stemple z odpowiedzią negatywną, bo Izba skarbową później załatwia rekursy, niż miasto, a gdy za lat 2 lub później dostanie się rekurs załatwiony w Izbie skarbowej przychylnie, ileż to chodzenia, często bezskutecznego, by Magistrat pobraną nadwyżkę odpisał... Całe lata udręk i pamiętania o formalnościach podatkowych.

A przecież istnieje system podatkowy od zabudowanego metra kwadratowego ziemi. Obliczenie podatku w Polsce oprzeć się powinno o ten system. Już przy budowie Izba skarbową uzyska plan budynku, zaprowadzi kartotekę podatkową dla danej realności, która będzie najsprawiedliwszym wymiarem bez szyskan i nieufności Urzędu podatkowego. Miasto zależnie od jego rozbudowania podzielone będzie na rewiry podatkowe, w których to rewirach podatek od nieruchomości oznaczony będzie od 1 m. kwadratowego domu parterowego i pięter. Budujący dom z góry będzie wiedział, jakie jego podatki, a jeżeli chodzić mu będzie by dom stale był zamieszkały, urządzi

go tak by mieszkaniec był zadowolony. Przez ten system podatkowy zyskać będzie można rozbudowę miast w dalszych rewirach, bo podatki będą mniejsze i mieszkania tańsze.

Co na tem zyska Państwo a co obywatel?

Państwo zyska uproszczenie administracji. Pozbędzie się niepotrzebnej pisaniny zaoszczędzi poważne kwoty za druki i doręczenia i pomniejszy dzisiejszy stan niezadowolonych płatników. Zniknie tzw. „bałagan podatkowy”.

Dla obywatela odpadnie przedewszystkiem moralna udręka, przy większych realnościach trzymanie stałego administratora, borykającego się z urzędami, pisanie odwołań i wydatkowanie na stemple, co czasem wzięwszy w rachunek, spowoduje obniżenie czynszu i niezależność od niesumiennych często mieszkańców realności.

A największą zdobyczą będzie wprowadzenie zaufania w stosunkach obywatela do Państwa i odwrotnie, wzrost miast w tańsze rewiry, co wpłynie na zdrowotność mieszkańców. **Pecz.**

Sprawa obcych robotników we Francji.

Paryż, 31. 1. (PAT). Późnym wieczorem była rozpatrywana w izbie interpelacja dep. Garchery, który protestował przeciw wydaleniu z Francji robotników obcych, w szczególności emigrantów politycznych. Mówca cytował dwa konkretne wypadki wydalenia antyhitlerowca i antyfascysty.

W odpowiedzi zabrał głos min. Herriot, który stwierdził, że interpelacja ta dotyczy raczej ministra spraw wewnętrznych. Trzeba odróżnić sprawy robotników obcych od spraw azylu dla emigrantów politycznych. We Fran-

cji przebywa zgórą 800.000 robotników obcych, ale jednocześnie jest 400.000 zgórą bezrobotnych Francuzów. Zagadnienie robotników obcych nie da się rozwiązać sposobem arytmetycznym. Trzeba zwrócić niektórych robotników francuskich do zajęć zawodowych, które dawno porzucili. Niema we Francji np. drwali, ani cieśli Francuzów.

Co do sprawy azylu, nie nie zmienimy w tradycjach republikańskich. Emigranci polityczni nadal korzystają będą z prawa azylu we Francji pod warunkiem, że nie będą brać udziału w agitacji politycznej na naszym terytorjum.

W dyskusji zabrał głos m. in. deputowany Hussenel, który zwracał uwagę, że pozbawienie pracy Ormian nie mogących wrócić do swego kraju. Minister pracy odpowiada na to uwagę: Chciałbym, aby we wszystkich krajach tak traktowano robotników francuskich jak we Francji sa traktowani robotnicy obcy. — Dalszy ciąg dyskusji odłożono do czwartku.

Obory przy fabrykach.

Handel kompensacyjny na własną rękę.

Trudności dewizowe, na które napotyka przemysł i handel poszczególnych państw, skłaniają sfery gospodarcze do najrozmaitszych często bardzo oryginalnych posunięć, byle tylko utrzymać się na powierzchni.

Pisma bułgarskie donoszą o oryginalnej umowie kompensacyjnej, którą przeprowadziła jedna z bułgarskich firm włókienniczych. Import surowców potrzebnych do produkcji tekstylnej jest ze względu na istniejące w Bułgarii ograniczenia dewizowe prawie niemożliwy. Fabryka bułgarska, potrzebując koniecznie surowców, zorganizowała przywóz bawełny w ten sposób, że rozpoczęła na wielką skalę eksport bydła do Egiptu i Włoch, sprowadzając z tych krajów na zasadzie umów kompensacyjnych bawełnę. Tak więc obecnie przedsiębiorstwo tekstylne jest równocześnie eksporterem bydła, a obok fabryki znajdują się obory.

Dziś i codziennie **„WANDA”** w teatrze świetlnym

Najweselejsza i najmelodyjniejsza premiera sezonu. — Komedja najlepszej treści doskonałych artystów, fenomenalnej reżyserji

JULIKA

Wspaniała farsa muzyczna zakrapiana węgierską werwą, czarodaszem, upojnemi piosenkami, pieniającą się pikanturą i humorem. W głównych rolach: Prima donna operetki wiedeńskiej, czarująca swym słowicznym głosem **GITTA ALPAR**

oraz niezapomniani z „Kogustaw Fröhlich” najlepszy komik i tancerz **Tibor Halmay** Julika to pieśń miłości rozkołysana w takt czarownych dźwięków walca, tanga, rumbi i czarodasza. Julika wszystkich zabawi — Julika wszystkich rozśmieszy — Julika wszystkich oczaruje. — Ponadto w programie najnowsze tygodniki dźwiękowe. — Poątek seansów w dniu powszednim o godz. 5, 7 i 9-10 w niedzielę i święta o godzinie 3 pop. Sala ogrzana.

W sobotę d. 2 lutego br. o g. 10 i 12 przedp. W niedzielę d. 3 lutego br. o g. 10 i 12 przedp

Poranki **UWODZICIELKA** w głównej roli Joan Crawford Clark Gable.

filmowe **Ceny miejsc od 50 groszy.**

Angja dąży do nowych ustępstw dla Niemiec.

Przez skreślenie wojskowych ograniczeń traktatowych.

Londyn, 31. 1. (PAT). Korespondent londyński P. A. T-a dowiadyuje się, że w toku rozmów dyplomatycznych, prowadzonych w ciągu ostatnich 5 dni w Paryżu i Londynie

DOSZŁO DO UZGODNIENIA FORMUŁY,

która ma być podstawą narad francusko-angielskich z okazji wizyty pp. Flandina i Lavała w Londynie. Formuła ta przyjęta wczoraj przez gabinet W. Brytanji przewidywać ma:

1) wspólną deklarację francusko-angielską na wzór deklaracji Laval-Mussolini, wypowiadającą się przeciw jednostronnemu naruszeniu postanowień międzynarodowych, dotyczących rozbrojenia;

2) wspólną deklarację, stwierdzającą konieczność wprowadzenia w życie w sposób praktyczny porozumienia z dn. 11 grudnia 1932 roku, dotyczącego równouprawnienia dla Niemiec. Podstawą takiej deklaracji miałyby być stwierdzenie, że niektóre artykuły rozdziału 5 Traktatu Wersalskiego mogą utracić swoją moc działania, o ile ulegną w Genewie zamianie na powszechną konwencję rozbrojeniową z gwarancjami jej wykonania;

3) ustalenie systemu kolektywnego bezpieczeństwa w Europie przez zawarcie nowego powszechnego europejskiego paktu, do którego wchodziłyby również jako jego części składowe

wszystkie paki regionalne, zawarte w Europie;

4) stwierdzenie konieczności powrotu Niemiec do Ligi Narodów dla wejścia w życie wyżej wymienionych projektów;

5) formuła taka byłaby kompromisem między stanowiskiem W. Brytanji i Francji, bowiem z jednej strony Francja ustąpiłaby ze swego nieprzejednanego stanowiska co do zniesienia rozdziału 5-go Traktatu Wersalskiego zaś Anglja ze swej strony rozszerzyłaby swoje zobowiązania na kontynent europejski uczestnicząc w pakcie europejskim, którego zresztą jedną z części składowych byłby — jako pakt regionalny — Traktat Lokarneński.

Propaganda lorda Allena sięle popłoch i zwraca się przeciw Francji.

Londyn, 31. 1. (PAT). W przededniu rozmów pp. Flandina i Lavała miarodajne koła W. Brytanji czynią wszystko co jest w ich mocy, aby wykazać obiektywność sądu brytyjskiej opinii publicznej. Artykuły w najpoważniejszych dziennikach, jak „Times”, „Manchester Guardian” i „Daily Telegraph” oraz wywiady lorda Allena o pobycie jego w Niemczech miały po części na celu przekonanie Berlina o bezstronności W. Brytanji i szcze-

rości jej intencji wprowadzenia w życie równouprawnienia Niemiec, jako słusznemu (!) im przysługującego. Do tego chóru angielskiej opinii publicznej dorzuca obecnie swój głos jeden z najwytrawniejszych angielskich obserwatorów polityki międzyn. lord Lothian, znany dawniej pod nazwiskiem Filipa Kerr, b. sekretarz Lloyd George'a w okresie jego premjerostwa w czasie wojny, a obecnie zbliżony raczej do współpracujących z rządem narod. liberałów lorda Readinga.

Powróciwszy wczoraj z Berlina, gdzie odbył dłuższe rozmowy z Hitlerem, Hessem, von Neurathem, gen. Blombergiem i innymi kierownikami osobistościami obcych Niemiec, lord Lothian zabiera dziś głos na łamach „Times'a” ogłaszając pierwszy z serji swoich artykułów na temat Niemiec i Francji. Wyraża on przekonanie, że widoki pokoju są daleko lepsze, aniżeli się wielu osobom wydaje, o ile tylko rząd brytyjski mocno ujmie sytuację w swoje ręce. Przed 15 laty dyplomacja francuska troszczyła się tylko o jedno — mianowicie o bezpieczeństwo. Niesposób zrozumieć zagadnień Europy — pisze lord Lothian — jeżeli nie uświadomimy sobie, że oceniając wielką wojnę jako ostatni z rządu wielki pojedynek walczących z sobą w ciągu tysiąca lat Francji i Niemiec, zwycięscą jest nie Francja, lecz Niemcy. Okazało się bowiem, że nawet z pomocą Rosji,

Francja w 1914 r. podobnie jak w r. 1870. mimo odwagi i waleczności nie mogła uwolnić się od najazdu niemieckiego na ziemię francuskie.

DOPIERO POMOC W. BRYTANJI I AMERYKI DOPROWADZIŁA DO PORAZKI NIEMIEC.

To doświadczenie połączone z faktem, że Niemcy posiadają ludność o 1/3 licznieszą oraz daleko lepsze wyposażenie pod względem technicznym — przekonało Francję, że równość z Niemcami oznacza niższość i stanowi wielkie ryzyko porażki w jakimkolwiek pojedynku francusko-niemieckim.

Rozbrojenie rozbiło się dlatego, że Francja nie mogła zgodzić się na równouprawnienie Niemiec pod względem zbrojeń czy to na poziomie niższym, czy też wyższym bez uzyskania nowych gwarancji wojskowych jej własnego bezpieczeństwa. Dotychczas nierówność Niemiec stanowiła w istocie rzeczy bezpieczeństwo Francji. Niemcy ze swej strony zdecydowane są dziś pozbyć się tej nierówności. — W tym celu wycofali się oni z Ligi Narodów, widząc w tem jedyną drogę, wiodącą do równości. Warunki, w jakich Niemcy, będąc pod rządami wysoce nacjonalistycznego ustroju, sięgają po równość zbrojeń, stanowią poważne

niebezpieczeństwo. — W tych okolicznościach Francja znalazłaby się wobec braku bezpieczeństwa, jaki równość zbrojeń sama przez się sprowadza, usiłuje przeto wyrównać wzrost zbrojeń niemieckich przez własne nowe zbrojenia i przez nowe porozumienia oraz sojusze wojskowe z innymi państwami, które obawiają się Niemiec i zainteresowane są w utrzymaniu terytorjalnych postanowień Traktatu Wersalskiego. Jeżeli rozwiązanie nie zostanie znalezione

EUROPA ZNALEŻĆ SIĘ MOŻE W SYTUACJI, PODOBNEJ DO ROKU 1914,

gdy w toku wyścigu zbrojeń rzucono się na oślep w wojnę wszechświatową. Lothian przypomina poszczególne posunięcia, które doprowadziły do wybuchu wojny i twierdzi, że zarządzanie wojskowe w okresie naprężenia pełniły Europę w wir wojny. Obecnie ryzyko jest większe, aniżeli w r. 1914, gdyż bombardowanie z powietrza postawi szefów państw w obliczu konieczności powzięcia decyzji w ciągu kilku minut, zamiast kilku dni. Lothian uważa, że jest wyjście z błędnego koła i zapowiada przedstawienie swego poglądu na ten temat w następnym artykule.

Pomimo stwierdzenia nowych żądań niem. pod względem uzbrojenia.

Londyn, 31. 1. (PAT). Prasa angielska stwierdza dziś, że pomiędzy Francją a W. Brytanią doszło do uzgodnienia formuły, na której płaszczyźnie toczyć się będą rozmowy londyńskie. Formuła ta, zawierająca — wedle „Times’a” — pięć punktów została przyjęta przez gabinet brytyjski, który odbył późnym wieczorem posiedzenie w izbie gmin.

„Daily Telegraph”, donosząc o ustaleniu w zasadzie porozumienia stwierdza, że atmosfera rozmów francusko-angielskich, która 4 dni temu nie była korzystną, uległa szybkiej zmianie na lepsze. Porozumienie, jakie obecnie osiągnięto, stanowi minimum tego, co może ulec ogłoszeniu przed powrotem Laval’a do Pa-

ryża, ale minimum to może być i przekroczone. Stanowisko brytyjskie — pisze dalej ten dziennik — podyktowane jest chęcią zapewnienia, że propozycje, jakie uczynione zostaną Niemcom, będą uczciwe, t. j. aby im coś dano i czegoś żądano wzajemnie jako ekwiwalentu. Trudności wyniknąć mogą wskutek stanowiska Hitlera, który obecnie

MYŚLI JAKOBY O ARMJI WIĘKSZEJ, ANIŻELI 300 TYSIĘCY

i o lotnictwie większym od połowy sił lotniczych Francji. Wstąpienie na arenę Związku Sowieckiego jako sprzymierzeńca Francji uważane jest — kończy dziennik — za główną przyczynę tej zmiany Hitlera.

A Niemcy... upominają Anglię.

Berlin, 31. 1. (PAT). Urzędowa „Dipl.-polit. Korrespondenz” zwraca się pod adresem Anglii z upomnieniem, że jeżeli pragnie się doprowadzić do konwencji zbrojeniowej, któraby przyniosła ogólne odprężenie w stosunkach europejskich, to unikać należy obciążenia obecnych rokowań angielsko-francuskich warunkami mającymi mało wspólnego z kwestją uregulowania zbrojeń. Niemcy same unikały wysuwania kwestyj ubocznych, nawet gdy było to związane z ich równouprawnieniem. — O onegdajszych oświadczeniach min. Laval’a pisze korespondencja, iż, mimo niezaprzeczonej dobrej woli, trwa on w przekonaniu, że pojęcie Francja identyczne jest z pojęciem pokoju, natomiast Niemcy są uosobieniem wszelkich niepokojów i przeciweuropejskich sił. Realne stosunki europejskie nie dadzą się pogodzić z tego rodzaju formułkami. Niemcy nie chcą żadnego „dozbrojenia”, lecz tylko przywrócenia im ich równych z innymi mocarstwami warunków obronnych(?).

Dla nowego „świłka papieru”

Paryż (PAT). Nawiązując do głosów prasy angielskiej na temat ustalonego przez rząd W.

Brytanii planu rozmów z ministrami francuskimi, korespondent londyński „Le Petit Parisien” zapewnia, że Foreign Office zawsze wyrażało przekonanie, że

CZEŚĆ PIĄTA TRAKTATU WERSALSKIEGO MOGLABY ZNIKNĄĆ

jedynie wzajemnie za wprowadzenie nowego ustroju militarne Europe. Dlatego rząd angielski zamierza wystąpić z wnioskiem proponowania Niemcom, aby zniesione klauzule militarne Traktatu Wersalskiego zostały związane do układu ogólnego w sprawie ograniczenia zbrojeń. Zamiast przyznania więc faktycznej równości przed opracowaniem konwencji formuła angielska zmierzałaby do połączenia w czasie tych dwóch operacji. Przyczem Rada Ligi byłaby depozytariuszką propozycji byłych państw sprzymierzonych i zarazem władzą, do której mogłyby się zwrócić byłe państwa nieprzyjacielskie. Zawarcie tej konwencji byłoby podporządkowane organizacji skutecznej kontroli i ustaleniu gwarancji wykonania, to znaczy w myśl słów deklaracji z grudnia 1932 r. nastąpiłoby ustanowienie ustroju bezpieczeństwa.

Flandin i Laval wyjechali do Anglii.

Paryż, 31. 1. (PAT). Premier Flandin i min. spraw zagranicznych Laval wyjechali do Londynu.

Paryż, (PAT). Min. spraw zagranicznych Laval przed wyjazdem do Londynu przyjął ambasadora sowieckiego Potiomkina i ministra Rumunji Cesiano.

Nowe zarzuty japońskie przeciw Rosji.

Tokio (PAT). Agencja Rengo donosi: Na zapytanie jednego z członków partii Seiyu-ka w sprawie stosunków sowiecko-japońskich, min. spraw zagranicznych Hirota oświadczył, iż rząd japoński paktu o nie-agresji z pewnych względów nie zawrze, natomiast dla zapewnienia pokoju na dalekim wschodzie proponuje utworzenie strefy zdemilitaryzowanej. Rząd sowiecki, mówił dalej minister — w ostatnich czasach wybudował liczne nowe umocnienia w pobliżu granicy japońskiej, co według jego mniemania, ma zabezpieczyć go przed skutkami traktatu w Portsmouth. Minister oświadczył kategorycznie, iż nie wierzy w wojnę pomiędzy Sowietami a Japonią i że w każdym bądź razie, dopóki on jest ministrem, do wojny nie dojdzie.

Co postanowiono w Portsmouth?

Moskwa. (PAT). Replikę po dyskusji na kongresie Sowietów premier Mołotow poświecił odpowiedzi na ostatnie wystąpienie japoń-

skiego min. spraw zagr. Hiroty w sprawie japońskiego postulatu demilitaryzacji sowieckiego Dalekiego Wschodu, zgodnie z traktatem w Portsmouth z r. 1905, potwierdzonym przez ZSRR. traktatem pekińskim z r. 1925. Mołotow oświadczył, że wita oświadczenie Hiroty o dążeniu do przyjaznych stosunków sowiecko-japońskich jako odpowiadające zamiarom sowieckim. Stwierdził jednak, że traktat w Portsmouth mówi jedynie o demilitaryzacji granicy rosyjsko-koreańskiej i rosyjsko-japońskiej na Sachalinie, natomiast Hirota żąda jego rozszerzenia na granicę sowiecko-mandżurską, o czym traktat nie wspomina. Traktat przewiduje natomiast ewakuację Mandżurji zarówno przez Japończyków, jak Rosjan, oraz przywrócenie tam suwerenności Chin a także zezwala na eksploatację kolei rosyjskiej lub japońskiej w Mandżurji jedynie w dziedzinie gospodarczej a nie wojskowej. Koleje mogą mieć ochronę wojskową w ilości 15 żołnierzy na kilometr. Mołotow oświadczył, że Rosja zobowiązania te całkowicie wykonała, a nawet zrezygnowała z wojskowej ochrony na

Także Senat ameryk. przyjął emisję bonów.

Waszyngton, (PAT). Senat uchwalił projekt ustawy wniesiony przez Doughtona, upoważniającej skarb do zwiększenia emisji bonów do sumy około 9 miliardów dol. Jak wiadomo, projekt ten został już jednogłośnie przyjęty przez izbę reprezentantów.

MORZE PŁOMIENI KOŁO KONSTANZY.

Bukareszt, (PAT). W pobliżu Konstanz zderzyły się dwa pociągi naftowe. Pożar ogarnął wkrótce kilka wagonów. W okolicy toru kolejowego rozlało się morze płomieni. Komunikacja kolejowa uległa przerwie. Dzięki przytomności umysłu jednego z maszynistów udało się odprowadzić od miejsca wypadku cysterny, które ocalały podczas zderzenia.

Pierwsze aresztowanie w mordzie kapturowym.

Praga 31 stycznia (Tel. wł.). Wczoraj dokonano pierwszego aresztowania w związku ze zbrodnią w hotelu Zachorzi, a mianowicie ujęty został portjer tego hotelu Flieger, pod zarzutem współdziałania z zamachowcami. Rząd niemiecki dotąd nie udzielił odpowiedzi odnośnie do listu gończego za zbrodniarzami. Zamordowany inż. Formis ma czaszkę załamana przez uderzenie ciężkim narzędziem, dwie śmiertelne rany postrzałowe w głowę i także dwie w okolicy serca. Brak danych, jakoby

Skandale wśród marjawitów.

Warszawa, 31. 1. (Telef.). W Płocku odbyło się zebranie marjawitów sprowadzonych przez „biskupa” Feldmana z różnych okolic celem przeprowadzenia plebiscytu, kto ma zostać po Kowalskim zwierzchnikiem sekty. — Zwolennicy Kowalskiego, będący w mniejszości pobili się ze zwolennikami Feldmana. Kres bóje położyła policja. Po zaprowadzeniu przez policję porządku zarządono plebiscyt, w którym większość opowiedziała się za obaleniem Kowalskiego i obwołania Feldmana „arcybiskupem”. Na noc gromady przeciwnych obozów schroniły się do zabudowań marjawickich, będących własnością „arcybiskupa” Kowalskiego z wyjątkiem jednego, który jest zahipotekowany jako własność „biskupa” Próchniewskiego. W jego domu zgromadzili się zwolennicy Feldmana, zaś resztę terenu zajęli Kowalski, który musiał z różnych budynków wyrzucić swoich przeciwników. Dziś rano pomiędzy „biskupem”, doktorem ginekologii Kopystyńskim a „arcybiskupem” Kowalskim doszło na terenie zabudowań marjawickich do awantury, którą zlikwidowała policja. Wielu sekciarzy, widząc gorszącą walkę między „biskupami” zamierzają porzucić sektę i wrócić na łono Kościoła katolickiego. Jak wspomnieliśmy, prawnym właścicielem budynków sekty jest Kowalski. Kowalski zwrócił się w liście do kierowników placówek marjawickich w Zgierzu i gdzieindziej, by dostarczono mu kompromitujących szczegółów z życia przeciwników.

40-godzinny tydzień pracy we Włoszech

Genewa (PAT). Delegaci włoscy oświadczyli Radzie administracyjnej międzynarodowego biura pracy, iż zastosowanie 40-godzinnego tygodnia pracy pozwoliło Włochom zatrudnić do 19 bm. 177.511 bezrobotnych.

Genewa, (P. A. T.) Rada administracyjna międzynarodowego biura pracy debatowała wczoraj wieczorem nad wyborem tych gałęzi przemysłu, w których mógłby być zastosowany 40-godzinny tydzień pracy. Debaty na ten temat nie została zakończona.

SPRAWA NIETYKALNOŚCI POSELSKIEJ W HISPANII.

Madryt, (PAT). Na tajnym posiedzeniu Korteżów zdecydowano przekazać komisji regulaminowej wnioski deput. radyk. Pereza Madrigala, zmierzający do uchylecia nietykalności poselskiej w stosunku do tych deputowanych, którzy nie biorą udziału w posiedzeniach, a w szczególności w stosunku do socjalistów, których wnioskodawca oskarża o szkalowanie Hiszpanii zagranicą.

kolei wschodnio-chińskiej, gdzie mogłaby trzymać około 25.000 żołnierzy.

Co do ponownego odrzucenia przez Hirotę sowieckiej propozycji w sprawie paktu nie-agresji, Mołotow zgodził się, że samo zawarcie paktu nie zabezpiecza pokoju na Dalekim Wschodzie, natomiast odmowa jego podpisania jest zjawiskiem ujemnym, zmniejszającym zaufanie do państwa odmawiającego.

Konferencja międzynarod. faszystów.

Rzym, (PAT). Pod przewodnictwem deput. Coselschilego i w obecności przedstawicieli Danii, Francji, Norwegii i Irlandii obradowała w Rzymie powołana na kongresie w Montreux komisja do spraw porozumienia faszystów wszechświatowego. Uchwalono rezolucję, stwierdzającą, że misja faszystów światowego polega przede wszystkim na działalności pokojowej, wzajemnym zrozumieniu się i zbliżeniu pomiędzy narodami w celu doprowadzenia wraz z odnowieniem światopoglądu i instytucyj do jedności europejskiej, co jedynie zdoła uratować nasz kontynent od ruiny gospodarczej i moralnej i umożliwić postęp ludzkości. Następne zebranie komisji odbędzie się 30 marca w innym mieście Europy.

Komunikacja sowiecka na dalekiej północy.

Moskwa. (PAT). Dowódca ekspedycji „Czełuskina” prof. Schmidt zobrazował na kongresie wśród burzliwych oklasków rozwój sowieckich obszarów arktycznych, zapowiadając już w roku bież. ustalenie regularnej komunikacji lotniczej w całym sowieckim obszarze podbiegunowym oraz komunikację okrętową w obie strony po północnym Oceanie Lodowatym, wzdłuż północnego wybrzeża Syberji i Rosji europejskiej. Na wybrzeżach i wyspach Oceanu Lodowatego pracuje obecnie 30 sowieckich stacji naukowych. W najbliższych dniach wylatują z Moskwy do okolic podbiegunowych znakomici lotnicy Mołochow, Wodopianow i Farich.

Walki powstańcze w Urugwaju.

Buenos Aires (PAT). Prasa zamieszcza niepotwierdzone jeszcze wiadomości z Montevideo o walce, jaką wczoraj rano stoczyły wojska rządowe w pobliżu Casupo Florida z oddziałem powstańczym, liczącym 500 ludzi. Powstańcy urugwajscy jakoby załali klęskę wojskom rządowym, zdobywając 80 karabinów ręcznych oraz kilka karabinów maszynowych. Rząd argentyński wysłał 4 krążowniki do ujścia rzeki Urugwaj, ażeby nie dopuścić do wzmocnienia oddziałów powstańczych przez nowe posiłki.

PO SKUTECZNEJ INTERWENCJI.

Berlin. (PAT). Rząd Rzeszy zgodził się odrzucić jeszcze na tydzień termin wysiedlenia z Niemiec korespondenta berlińskiego dziennika hiszpańskiego „El Debate”.

So zamknięciu kroniki

Ponowne aresztowanie szantażysty Łobody.

W dniu wczorajszym skończył się trzydniowy areszt, na który skazany został przez trybunał osk. Łoboda za obrazę w poczekalni sądu świadka Świechówny. Gdy przewodniczący dr. Zaliński ogłosił wczoraj, że skończył się areszt Łobody, zabrał głos prok. dr. Stawarski i oświadczył, że zarządza aresztowanie Łobody na cały czas rozprawy, jako niepoprawnego przestępcę.

